БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 79 (18.855). • Чоршанба, 4 апрель 1984 йил • Баҳоси 3 тийин.

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — ЮБИЛЕЙГА

60

ТАСС ахбороти

ОРБИТАДА СОВЕТ — ҲИНДИСТОН ЭКИПАЖИ

1984 йил 3 апрель куни Москва вақти билан соат 17 дан 09 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Союз Т-11» космик кемаси учирилди.

Совет космик кемасини халқаро экипаж: кема командири Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Юрий Малишев, бортинженер Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Геннадий Стрекалов ва тадқиқотчи-космонавт Ҳиндистон Республикасининг граждани Ракеш Шарма бошқармоқдалар.

Учиш программасида «Союз Т-11» кемасини «Салют-7» — «Союз Т-10» орбитал комплекси билан туташтириш ҳамда 1984 йилнинг 8 февралидан буён Ер атрофи орбитасида ишлаётган космонавтлар Кизим, Соловьев ва Атьков билан биргаликда тадқиқотлар ва экспериментлар ўтказиш кўзда тутилмоқда.

Совет — Ҳиндистон экипажи Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ҳиндистон Республикаси ҳукуматлари ўртасидаги шартномага мувофиқ учмоқда.

«Союз Т-11» кемаси ичидаги системалар нормал ишламоқда. Космонавтлар Малишев, Стрекалов ва Шарма ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Экипаж учиш программасини бажаришга киришди.

«Союз Т-11» кемасининг командири полковник Юрий Васильевич МАЛИШЕВ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт-учувчиси Юрий Васильевич Малишев 1941 йил 27 августда Волгоград областининг Николаевск шаҳрида туғилган.

1963 йилда у Харьков учувчилар олий ҳарбий авиация билим юртини тамомлади. Сўнгра ҳарбий ҳаво кучларида хизмат қилди. «1-класс ҳарбий учувчи» ва «3-класс синовчи-учувчи» малакасига эга.

Юрий Васильевич — 1964 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

Ю. В. Малишев 1967 йилдан буён космонавтлар отрядида.

1977 йилда Юрий Васильевич Ю. А. Гагарин номидаги Ҳарбий ҳаво академиясини сиртдан тамомлади.

Ю. В. Малишев 1980 йил июнида «Союз Т-2» кемасининг ва «Салют-6» станциясига ташриф экспедицияси экипажининг командири сифатида биринчи марта космосга парвоз қилган эди.

«Союз Т-11» кемасининг борт инженери Геннадий Михайлович СТРЕКАЛОВ

Совет Иттифоқи Қаҳрамони, СССР космонавт- учувчиси Геннадий Михайлович Стрекалов 1940 йил 28 октябрда Москва областининг Митишчи шаҳрида туғилган.

У 1965 йилда Бауман номидаги Москва олий техника билим юртини тамомлаб, конструкторлик бюросида ишлай бошлади. Геннадий Михайлович ташаббускор ва билимдон инженер эканлигини кўрсатди, космик аппаратларни ишлаб чиқиш ва синашда қатнашди.

Г. М. Стрекалов 1972 йилдан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси.

У 1973 йилда космонавтлар отрядига киритилди. Геннадий Михайлович икки марта: биринчиси — 1980 йилда «Союз Т-3» кемасида ва «Салют-6» орбитал станциясида, иккинчиси эса 1983 йилнинг апрелида «Союз Т-8» кемасида космосга учган эди.

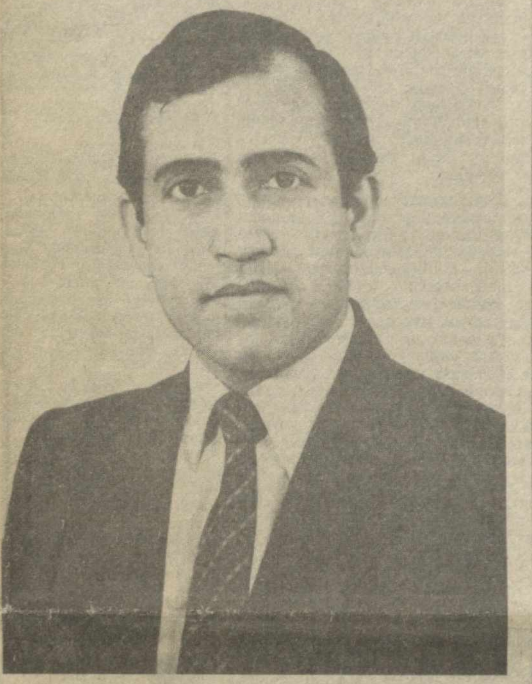

«Союз Т-11» кемасининг тадқиқотчи космонавти майор Ракеш ШАРМА

Ҳиндистон Республикасининг граждани Ракеш Шарма 1949 йил 13 январда Патиала шаҳрида туғилган.

У 1966 йилда Миллий мудофаа академиясига кирди. Уни тамомлагандан кейин Ракеш Шарма Ҳиндистон ҳарбий ҳаво кучларида хизмат қила бошлади. Сўнгра турли эскадрильяларда хизмат қилди, замонавий самолётларда учди.

Ракеш Шарма синовчи-учувчилар курсини тамомлагандан кейин ҳар хил типдаги самолётларнинг синовларида иштирок этди.

1982 йилда майор Ракеш Шарма Ю. А. Гагарин номидаги космонавтлар тайёрлаш марказида машқларга киришди. «Союз Т» космик кемаси ва «Салют» орбитал станциясида учишлар таълимининг тўла курсидан ўтди.

«СОЮЗ Т-11» КЕМАСИ КОМАНДИРИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Бир неча минутдан кейин Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Ҳиндистон Республикасининг вакиллари «Союз Т-11» кемасида космосга парвоз қиладилар. Менга мана шу халқаро экипаж командири бўлишдек юксак ишонч билдирилди.

Бизнинг учишимиз космик фазони тинчлик мақсадларида тадқиқ этиш соҳасида СССР билан Ҳиндистон ўртасида муттасил ривожланиб бораётган ҳамкорлик йўлидаги янги катта қадам бўлади.

Совет ва Ҳиндистон космонавтларининг биргаликдаги иши мамлакатларимиз халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлашга хизмат қилишига аминмиз.

«Союз Т-11» кемасининг халқаро экипажи номидан маълум қиламан: космик учишга тайёрмиз, мана шу фахрли ҳамда масъулиятли топшириқни бажариш учун ўзимизнинг бутун кучимиз, билимимиз ва тажрибамизни сарфлаймиз.

«СОЮЗ Т-11» КЕМАСИНИНГ КОМАНДИРИ СССР КОСМОНАВТ-УЧУВЧИСИ ЮРИЙ МАЛИШЕВ.

«СОЮЗ Т-11» КЕМАСИ ҲИНД ТАДҚИҚОТЧИ КОСМОНАВТИНИНГ УЧИШ ОЛДИДАН БЕРГАН БАЁНОТИ

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Киши бошқарадиган биргаликдаги космик парвозда «Союз Т-11» кемаси халқаро экипажининг аъзоси бўлиш ва «Салют-7» космик станцияси ичида илмий экспериментлар ўтказиш имкониятини олиш Ҳиндистон Республикасининг граждани учун ғоят буюк шарафдир.

Мана шу дадил зафарли ишда ўз мамлакатимнинг биринчи намояндаси бўлиш ҳамда инсон билимининг янги марраларини ўзлаштиришга ўзимнинг камтарона ҳиссамни қўшиш мен учун, айниқса, фахрлидир.

Ҳиндистондаги ва Совет Иттифоқидаги кўпгина кишиларнинг куч-ғайратлари туфайли шу воқеа содир бўлганлигини биламан ва уларга ўзимнинг ғоят самимий миннатдорчилигимни изҳор этаман. Шу космик парвозни менга ишонган ва менга юксак ишонч билдирган кишиларнинг ҳаммасига, улуғ халқларимиз ўртасидаги абадий дўстликка бағишлашни истардим.

«СОЮЗ Т-11» КОСМИК КЕМАСИНИНГ ТАДҚИҚОТЧИ КОСМОНАВТИ, ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ГРАЖДАНИ РАКЕШ ШАРМА.

В. В. КУЙБИШЕВ НОМЛИ МАРҒИЛОН ШОЙИ КОМБИНАТИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТАШКИЛ ТОПГАНЛИГИНИНГ 60 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА ОШИРИЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Марғилон шойи комбинатининг коллективи КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь, 1984 йил февраль Пленумлари қарорларини ва ўртоқ К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумидаги нутқини тўла-тўкис маъқуллаб кутиб олдилар. ҳамда Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб юбордилар.

Комбинат ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари партия даъватига жавобан бу йил зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Шунга кўра:

беш йиллик тўрт йили плани муддатидан илгари, 1984 йил 4 декабрда бажарилади ва планга қўшимча 28,8 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Мавжуд қувватлардан тўлароқ фойдаланиш, илғор тажрибаларни кенг жорий қилиш, интизомни янада мустаҳкамлаш, ишлаб чиқаришнинг техник даражасини ошириш эвазига меҳнат унумдорлиги пландан ташқари бир процент оширилиши ҳамда шунинг эвазига қўшимча равишда 3,4 миллион сўмлик товар маҳсулоти тайёрланиши ва маҳсулот таннархи 0,5 процент камайтирилиши ва пландагига нисбатан 1,6 миллион сўм кўп фойда олиниши таъминланади

Иқтисодий самарадорлиги 500 минг сўмлик янги техника ва технологияга оид .14 та тадбир жорий қилинади.

Ишчиларнинг 95 проценти меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулига ўтказилади.

Газламаларнинг янги тўртта структураси ва 135 та янги шакллар ишлаб чиқаришга жорий қилинади. Олий сифат категориясидаги маҳсулотларнинг салмоғи аттестацияга тақдим этиладиган жами маҳсулотлар ҳажмида 46 процентга етказилади ва «Янгилик» индексли сифати яхшиланган шойи газламалар чакана нархларда 4 миллион сўмлик планга қўшимча равишда тайёрланиши таъминланади.

Хом ашё ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш ҳисобига 1,5 тонна пилла, тўқувчиликда 5 тонна хом ашё, 500 минг киловатт-соат электр энергияси, 5 минг гигакалорий иссиқлик энергияси тежаб қолинади.

Комбинатнинг ёрдамчи хўжалигида қорамоллар бош сони 217 тага, паррандалар 3700 тага етказилади, 15 тонна гўшт, 270 минг дона тухум етиштирилади.

Комбинат коллективи беш йиллик тўртинчи йилини янги муваффақиятлар билан нишонлайди, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини зарбдор меҳнат билан кутиб олади.

Социалистик мажбуриятлар комбинат коллективи йиғилишида муҳокама этилиб қабул қилинган.

ТОШКЕНТДАГИ «МАЛИКА» ТРИКОТАЖ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1984 ЙИЛ УЧУН ОШИРИЛГАН

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь, 1983 йил декабрь ва 1984 йил февраль Пленумлари тарихий қарорларини ҳаётга татбиқ эта бориб, Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақага қўшилган ҳолда зиммасига қуйидаги мажбуриятларни олади:

мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланиш, фан-техника ютуқлари ва илғор тажрибаларни, меҳнатни ташкил қилиш ва рағбатлантиришнинг бригада усулини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш, меҳнат ва технология интизомини мустаҳкамлаш, кадрлар малакасини ошириш, сменаларда ускуналардан имкони борича тўла-тўкис фойдаланиш, ҳамма жойда иқтисод ва тежамкорликни кучайтириш, социалистик мусобақа шаклларини такомиллаштириш, ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш, коллективда ижодий изланиш ва ўзаро талабчанлик муҳитини вужудга келтириш йўли билан:

1. Меҳнат унумдорлиги белгиланган пландагига нисбатан 1,8 процент оширилади, шунинг эвазига ишлаб чиқариш ҳажми бутун ўсиши таъминланади. Планга қўшимча 1 миллион 300 минг сўмлик 60 минг дона трикотаж буюмлар тайёрланади.

— Маҳсулот таннархи ярим процент камайтирилади ва шунинг эвазига планга қўшимча 370 минг сўм фойда олинади.

2. Ускуналарнинг сменаларaро ишлаши 0,2 процентга оширилади.

3. 30 минг сўмлик 68 тонна хом ашё, 600 минг гигакалорий иссиқлик энергияси, 232 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинади.

4. Маҳсулотлар жами ҳажмининг 23 проценти давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилиши таъминланади.

— 53 модель давлат Сифат белгисига аттестацияга тақдим этилади.

5. Ишлаб чиқаришга:

— Янги техника бўйича 15 та тадбир,

— 2 та механизациялашган поток линияси;

— иқтисодий самараси 730 минг сўмлик 185 та рационализаторлик таклифи ва ихтиролар жорий этилади.

6. Ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш эвазига қўл меҳнати салмоғи 0,3 процентга камайтирилади.

— Фан-техника тараққиётини жорий қилиш туфайли меҳнат унумдорлиги ўсишининг 75 проценти (ана шу кўрсаткич умумий ҳажмида) таъминланади.

7. Ишлаб чиқаришда 600 нафар янги ишчи тайёрланади.

— 600 кишининг малакаси оширилади.

— 450 киши иқтисодий таълимга жалб этилади.

8. 51 кишининг беш йиллик топшириқларини 3,5—4 йилда бажариши таъминланади.

— 1400 киши ва 10 бригада В. И. Ленин туғилган куннинг 115 йиллигига беш йиллик топшириқни адо этади.

— 1050 киши Ўзбекистон ССР билан Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллигигача беш йиллик топшириқни бажаради.

Социалистик мажбуриятлар бирлашма коллективининг йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинди.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети ВСИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадарга, ВХР Президиумининг Раиси Пал Лошонцига ва ВХР Министрлар Советининг Раиси Дьердь Лазарга табрик телеграммаси йўллаб, унда социалистик Венгриянинг миллий байрами— мамлакат фашизм зулмидан халос этилганлигининг 39 йиллиги муносабати билан Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетига, ВХР Президиумига ва Министрлар Советига, қардош венгер халқига самимий қутловлар ва энг яхши тилаклар изҳор этдилар.

1945 йил апрелида, Совет Армиясининг ғалабалари натижасида венгер халқи фашист-хортичилар зулмидан абадий халос бўлди, Венгрия тарихида туб бурилиш бошланди, янги жамият қурилиши кенг истиқболлари очилди, деб уқтирилади телеграммада.

Коммунистлар партияси раҳбарлигида ўз ватанини социалистик тарзда ўзгартиришда катта-катта муваффақиятларга эришган венгер халқи бунёдкорлик меҳнатининг натижалари совет кишиларини астойдил қувонтиради. Венгрия энг яхши фарзандларининг орзулари ушалди, 1919 йилги Венгрия Совет Республикасининг революцион ғоялари рўёбга чиқди.

Қардош Венгрия билан Совет Иттифоқи ўртасида марксизм-ленинизм ва социалистик интернационализм принципларига, КПСС билан ВСИПнинг чуқур ўзаро ишончига ҳамда ҳозирги замоннинг асосий масалалари хусусидаги якдиллигига асосланган азалий ва мустаҳкам дўстлик алоқалари мавжуд. Телеграммада ишонч билдириб айтиладики, Венгрия партия-ҳукумат делегациясининг 1983 йил ёзида Совет Иттифоқига қилган визити вақтида эришилган аҳдномаларга мувофиқ бу муносабатлар иккала халқ бахт-саодати, социалистик давлатлар ҳамдўстлигини мустаҳкамлаш ва уларнинг Варшава Шартномаси ҳамда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасидаги ҳамкорлиги самарадорлигини ошириш манфаатлари йўлида муваффақиятли равишда ривожланаверади.

Энг агрессив Америка империализми кучларининг авантюрачилик сиёсати натижасида халқаро кескинлик кучайган шароитда Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикаси бошқа қардош мамлакатлар билан биргаликда қуролланиш пойгасини жиловлаш, ядро уруши хавфини тугатиш, Европада ва бутун дунёда тинчлик ҳамда хавфсизликни сақлаб қолиб, мустаҳкамлаш мақсадида социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари ишлаб чиққан кенг миқёсли таклифлар программасини амалга оширишга қаратилган ташқи сиёсат йўлини изчиллик билан ўтказмоқдалар.

Азиз ўртоқлар, миллий байрам кунида Сизларга, Венгрия Халқ Республикасининг барча коммунистлари ва меҳнаткашларига ривожланган социалистик жамият қуришда, тинчлик ва социализм учун муштарак курашимизда янгидан янги катта муваффақиятлар тилаймиз, дейилади телеграммада.

* * *

Венгрия раҳбарларининг КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номига юборган телеграмасида Венгрия озодлигининг 39 йиллиги муносабати билан йўллаган дўстона салом ва энг яхши ўртоқлик тилаклари учун ВСИП Марказий Комитети, Венгрия Халқ Республикаси Президиуми ва Министрлар Совети, Венгрия меҳнаткашлари номидан самимий миннатдорчилик изҳор этилди.

Бизнинг миллий байрамимиз — 4 апрелни нишонлар эканмиз, дейилади телеграммада, Совет Иттифоқининг жуда катта қурбонлар беришини талаб этган озодлик кураши натижасида биз яна мустақилликка эришиб, халқимиз ўз тарихининг янги босқичига қадам қўйган унутилмас кунни эсга оламиз.

Ўтган қарийб қирқ йил мобайнида венгер халқи кўп асрлик социал-иқтисодий қолоқликни тугатди ва янги социалистик Венгрияни барпо этди, ундаги халқ ҳокимияти мустаҳкам, социализм позициялари бақувват ва турмушнинг ҳамма соҳаларида меҳнаткашларнинг ижодий куч-ғайрати гуллаб-яшнамоқда. Миллий бирликда жипслашган халқ Венгрия Социалистик ишчи партияси раҳбарлигида ривожланган социалистик жамият қуриш учун меҳнат қилмоқда. Бу ишда биз Совет Иттифоқи билан ва бошқа социалистик мамлакатлар билан кўп қиррали ҳамкорликка қатъий умид қила оламиз.

Биз озодлик кунининг 39 йиллигида яна бир марта шуни айтамизки, Венгрия Социалистик ишчи партияси билан Венгрия Халқ Республикасининг ҳукумати ғоялар, мақсадлар, манфаатлар бирлигига ва ўзаро фойдага асосланган, турмушнинг ҳамма соҳаларини ўз ичига олаётган Венгрия — Совет муносабатларини кенгайтириш ва бойитиш йўлида, венгер ва совет халқларининг бузилмас дўстлигини мустаҳкамлаш йўлида бундан буён ҳам меҳнат қилаверадилар.

Ҳозирги мураккаб ва кескин халқаро вазиятда биз СССР билан, Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар билан дўстлик ва иттифоқни муттасил мустаҳкамлаш ҳамиша Венгрия Халқ Республикаси ташқи сиёсатининг тамал тоши бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаверишини яна бир бор таъкидлаймиз. Биз империалистик доираларнинг ҳарбий устунликка эришиш муддаоларига қарши, ҳарбий мувозанатни қурол-яроғларнинг имкони борича паст даражасида сақлаб қолиш учун биргаликда ҳаракат қиляпмиз. Биз Совет Иттифоқининг тинчликни сақлаб қолишга ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга, низоли масалаларни музокаралар йўли билан ҳал этишга қаратилган сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз.

Венгрия Халқ Республикасида совет халқининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида ривожланган социалистик жамиятни такомиллаштириш вазифаларини ҳал этишда эришган катта-катта муваффақиятларини яхши биламиз ва бажонидил тан олиб, юксак баҳолаймиз.

Партиямиз билан халқимиз КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленуми қарорларини табриклайдилар, КПСС Марказий Комитетининг ленинча сиёсатини, партия XXVI съезди белгилаб берган ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумларида янада ривожлантирилган йўлни изчиллик билан давом эттиришга берган азму қарорини юксак баҳолайдилар. Қардош совет халқи ўзининг Коммунистик партияси раҳбарлигида социалистик қурилишнинг ўз олдида турган вазифаларини муваффақиятли бажаришига ва Совет Иттифоқини равнақ топтиришда янги муваффақиятларга эришишига чуқур ишонамиз, деб уқтирилади Венгрия раҳбарларининг телеграммасида. (ТАСС).

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

КОММУНИСТ — ЖАНГОВАР ТАШКИЛОТЧИ

ТЎҒРИ МАҚСАДЛАРНИ ЎРТАГА ҚЎЯ БИЛИШГИНА ЭМАС, ШУ БИЛАН БИРГА ҲАР ҚАНДАЙ ҚИЙИНЧИЛИКЛАРНИ БАРТАРАФ ЭТИБ, БУ МАҚСАДЛАРГА САБОТ БИЛАН ЭРИШИШ ҲАМ КЕРАК. ЭРИШИЛГАН НАТИЖАЛАРНИ РЕАЛИСТИК ТАРЗДА БАҲОЛАШ, УНИ БЎРТТИРИБ ЮБОРМАСЛИК, АММО КАМСИТМАСЛИК ҲАМ КЕРАК. МАНА ШУНДАЙ ЁНДАШИШГИНА СИЁСАТДА ХАТОЛАРДАН, ИСТАЛГАН НАРСАНИ ҲАҚИҚАТ ДЕБ ҚАБУЛ ЭТИШ ИШТИЁҚИДАН ОМОН АСРАЙДИ, ЛЕНИН АЙТГАНИДЕК, «БИЗ НИМАЛАРНИ НИҲОЯСИГА ЕТКАЗГАНЛИГИМИЗНИ ВА НИМАЛАРНИ ЕТКАЗМАГАНЛИГИМИЗНИ» РАВШАН КЎРИШ ИМКОНИНИ БЕРАДИ.

К. У. ЧЕРНЕНКО.

Ишда ленинча услуб учун

ЭНГ ОЛИЙ ИМТИЁЗ

«Оқолтин» колхози чорвадорларининг довруғи республикамизга ҳам кенг ёйилган. Хўжалик чорвадорлари маҳсулот ишлаб чиқариш ва давлатга сотиш планларини муттасил адо этиб, СССР Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшяптилар. Хўжалик сут-товар фермасида кўплаб машъаллар меҳнат қилади. Лекин улар орасида ёш соғувчи Роҳила Қодированинг номи тез-тез тилга олинадиган бўлиб қолди. Унинг зийраклиги, ташаббускорлиги эл оғзига тушди, коллективда обрў-эътибор топди. Ёш соғувчи коммунистлар сафига қабул қилишни сўраб ариза ёзди. Кекса коммунистлар, машъал соғувчилар — республикада хизмат кўрсатган чорвадор Қурвонбиби Тўхтарова ва Раҳимахон Саримсоқовалар тавсиянома беришди.

Областимизда илғор сут соғувчилар мусобақасини авж олдириш юзасидан ташаббус бошланди. Бу ватанпарварлик ҳаракатини Роҳилахон Қодирова бошлаб берди. У областдаги барча соғувчиларни ҳар бош соғин сигирдан энг камида 4500-5500 килограммдан сут соғиб олиб, 110-130 тонначилик ҳаракатини кенг қулоч ёйдиришга даъват этди.

Районимизда ана шундай энг олдинги сафда бўлишга интилаётган коммунистлар кўп. Уларнинг аксарияти ёш коммунистлар эканлиги диққатга сазовордир. Район комсомол комитети ўзини ишлаб чиқаришда кўрсатган, ташаббускор ёшларга КПСС сафига ўтиш учун тавсиянома бермоқда. Улар бу ишончни оқлашга ҳаракат қилишяпти. Ана шундай ёшлардан бири Қосимали Худойбердиевдир. Ёш коммунист қалб даъвати билан хўжаликнинг чўл участкасидаги коллективга раҳбарликни зиммасига олди. Бригаданинг пахтазорлари Марказий Фарғона ерларига туташиб кетган. Бу майдонларда қарийб 20 йилдан бери деҳқончилик қилинаётган бўлса ҳам ҳосилдорлик 30 центнердан ошмаган эди. Унинг ватанпарварлиги хўжаликдаги бошқа иштиёқманд ёшларнинг ҳам қалбини учқунлантирди. Улар ҳам Қосимали билан бир сафда бўлишга аҳд қилдилар. Мана уч йилдирки, коллектив фақат колхозда эмас, балки районда ҳам биринчилардан бўлиб пахта тайёрлаш планини бажармоқда. Ўтган йили коллектив 50 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олди. Ҳосилдорлик 1982 йилга нисбатан 9,4 центнер ортди. Бир центнер пахтанинг таннархи пландагидан 10 сўм 51 тийин арзон бўлди. Фақат шу ҳисобга 11 минг сўм қўшимча даромад олдилар.

Муваффақиятлар чўлқуварларни янги довонлар сари ундамоқда. Яқинда коллектив янги ташаббус билан чиқди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейи шарафига 60 центнердан ҳосил олиш тўғрисидаги ташаббусни район партия комитетининг бюроси маъқуллади. Албатта, чўлдаги бригадада бундай ватанпарварликнинг бошланишига ёш коммунист, коллектив саркори Қосимали Худойбердиев бош-қош бўлганлиги сир эмас.

Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати, Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, область партия комитетининг аъзоси, Ленин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Неъматжон Абдумаликов, район партия комитетининг аъзолари — пахтакорлар Олимжон Ёрбеков, Алижон Ражабов, ишчилар — Музаффар Болтабоев, Людмила Умрихина, сут соғувчи — Муборак Зулунова сингари коммунистлар ҳам жонкуярлиги, авангардлиги туфайли эл ҳурматига сазовор бўлишмоқда, обрў-эътибор топишмоқда.

6-автокорхона ҳайдовчилар бригадасининг бошлиғи Ёдгор Абдуллаев эса район партия ташкилотининг биринчи конференциясидан бешинчи конференциясигача район партия комитетининг аъзоси қилиб сайланмоқда. Ишчан, янгиликка интилувчан бу коммунист меҳнатдаги фидокорлиги билан бирга район партия комитетининг аъзоси сифатида ҳам катта жамоатчилик ишини олиб бормоқда. Ўтган йилнинг ўзида у 5531 тонна халқ хўжалик юкларини ташиб берди. Коммунистик меҳнат зарбдори бошчилик қилаётган коллектив ўтган йили 7348 минг ўрнига 16 минг тонна-километр иш бажарди.

Районимиздаги меҳнат коллективларида КПСС Марказий Комитетининг (1983 йил) декабрь Пленумида ўртага қўйилган муҳим вазифа — меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан камида бир процент ошириш, маҳсулот таннархини 0,5 процент арзонлаштириш учун бошланган мусобақа кенг қулоч ёймоқда. «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси ремонт устахонасининг коллективи доимо бу ҳаракатнинг олдинги сафида. Сайдалим Садирхўжаев бошлиқ бригада меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига 14 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришни режалаштирган эди. Коллективнинг янги йилдаги дадил интилиши бу марра барвақт эгалланишини кўрсатиб турибди.

Ўн биринчи беш йиллик тўртинчи йилининг дастлабки натижалари партия ташкилотлари тўғри йўлни танлаганлигини кўрсатмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненконинг 1984 йил февраль Пленумидаги нутқи, СССР Олий Советига ўтказилган сайловлар муносабати билан бошланган мусобақа фаолиятимизга янгича руҳ бахш этди. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида район бўйича пландаги 8 миллион 791 минг сўм ўрнига 9 миллион 204 минг сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги планда белгиланганига нисбатан 3,6 процентга ўсди. Ўтган йилнинг шу муддатига нисбатан 6,7 процент кўп маҳсулот реализация қилинди.

Бундан атиги 3—4 йил илгари, ўнинчи беш йилликнинг охирларида ҳам районимиз қолоқ районлар қаторида тилга олинар эди. Район партия комитетининг раҳбарлигида, айниқса, коммунистларнинг авангардлигида бу қолоқликка барҳам берилди. Мана ўзингиз бир эътибор беринг: 1979 йилда район бўйича ҳар гектар майдондан 27 центнердан ҳосил олинган эди. Ўтган йили эса бу кўрсаткич 35,7 центнерга етди. Ўша йиллари ҳар бош сигирдан ўртача 2 минг 500 килограммдан сут соғиб олинган бўлса, ўтган йили биринчи марта ҳар бош сигирдан сут соғиб олишда 3 минг килограммлик маррадан ўзилди.

Раҳбар кадрларнинг масъулияти оширилганлиги, улар билан доимий равишда мулоқотда бўлинаётганлигининг ҳам самараси катта бўлмоқда. Аҳмадали Худойбердиев, Ортиқали Мадумаров, Абдуҳамид Эгамбердиев, Мамажон Қодиров, Набижон Қаюмов, Маъруф Алқосимов, Ваҳобжон Умаровлар доимо партия ташкилотлари билан ҳамкорликда бамаслаҳат иш олиб боришади. Шунинг учун ҳам улар раҳбарлик қилаётган коллективларда соғлом муҳит, ишчанлик вазияти ҳукмрон. Ўтган йили сарфланган 1 сўм маблағ қўшимча равишда 29 тийин фойда келтирди. Коммунистлар чинакам жонкуярлик қилаётган участкаларда эса бу кўрсаткич анча юқоридир.

Коммунистлар авангардлигини, уларнинг коллективдаги роли ва обрўсини ошириш мақсадида бошланғич партия ташкилотлари сони йилдан йилга кўпайтириляпти. Ҳозир меҳнат коллективларида 85 бошланғич, 145 та цех партия ташкилоти иш олиб бормоқда. Пахта йиғим-терими, маккажўхори ўрими ва бошқа муҳим кампаниялар даврида мувақкат партия группалари ташкил қилиш одат тусига кириб қолди. Шуниси қувончлики, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатида 2450 ишчи, 20 та цех, 30 та бригада ва звено иштирок этмоқда. Бу ҳаракатнинг энг олдинги сафида эса албатта коммунистлар бўлиши шубҳасиздир.

А. ХЎЖАЕВ,
Тошлоқ район партия комитетининг биринчи секретари.

Коммунист Жўрабек Ҳамдамовни Марҳамат райони пахтакорлари чўлқувар пахтакор дейишади. Бу бежиз эмас. У йигирма беш йилдан буён бригада бошлиғи. Бу орада у иш ўрнини бир неча бор алмаштирди. Доимо янги ерда деҳқончилик қилишга, экин битмайдиган қир ва адирларни ўзлаштириш, пахтазорга айлантиришга ҳаракат қилади.

У «Полвонтош» адирида янги ер ўзлаштириш учун отланди, янги пахтачилик бригадаси ташкил этди. Оғир шароитда унинг ташаббускорлиги, матонати яққол намоён бўлди. У бошлиқ коллектив дастлабки йилиёқ пахтадан мўл ҳосил кўтарди. Беш йил мобайнида ҳосилдорлик 45 центнердан пасаймади.

МАТОНАТ

Аммо, доимо янгиликка, оғир иш фронтига интиладиган Жўрабек Ҳамдамовнинг қалби туғён қилаверди. Мана, тўрт йилдирки, «Полвонтош» адирининг ғарбий қисмидан янги ер ўзлаштириб, деҳқончилик қилишяпти. Ўтган йили Жўрабек ака бошлиқ коллектив табиат инжиқликларига қарамай пахта тайёрлаш планини райондагина эмас, областда ҳам биринчи бўлиб адо этди.

Айни кунларда чўлқувар бригаданинг Абдураҳмон Отабоев, Мамасаид Нурматов, Турсунбой Алланазаров каби пахтакорлари бу йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун курашни қизғин давом эттирмоқдалар. Район партия комитети бюросининг аъзоси Жўрабек Ҳамдамов бу курашга моҳирлик билан етакчилик қилмоқда.

Қ. ТЕШАБОЕВ.

Партия ташкилотчилари ёзишмаси

КАМЧИЛИКЛАРГА МУРОСАСИЗЛИК

Партия ташкилоти секретарининг фаолияти ғоят серқирра. Бинобарин, уларни ташкилотчилик ва тарбиявий ишнинг форма ва методлари, партиявий иш тажрибаси билан муттасил таништириб бориш муҳимдир. Семинарлар, турли кенгашлар, йиғилишлар шу мақсадга хизмат қилади. Бироқ, тажрибали партия ташкилотчиси билан жонли мулоқотнинг аҳамияти ҳам катта. Қуйида Чортоқ районидаги икки партия ташкилоти етакчисининг ёзишмасини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

ЙИҒИЛИШЛАР НЕГА ЗЕРИКАРЛИ?

Ҳабибулло АЗИМОВ,
«Октябрь» колхози партия комитетининг секретари

— Каримжон, анча вақтдан бери Сиз билан учрашсам, партия ташкилоти ишини ташкил этишдаги тажрибаларингиздан баҳраманд бўлсам, деб юрардим. Партком секретари бўлиш учун жуда кўп нарсани билиш, меҳнат қилиш, турли хил адабиётларни ўқиб бориш керак экан.

Хўжаликларимиз бир районга жойлашган, ер, сув имкониятлари деярли тенг бўлишига қарамай, икки хил манзарани кузатиб келмоқдамиз. Сиз етакчилик қилаётган колхоз коммунистлари йил сайин хўжаликни иқтисодий, социал-маданий ривожлантириш борасида кўп ютуқларни қўлга киритишаётир. Биз эса план ва мажбуриятларни уддалай олмай, йил охирида ер чизиб қоляпмиз. Сизларнинг муваффақиятингиз сири ҳақида анчадан бери ўйлаб юраман.

Ана шу кузатишларимни партия Марказий Комитетининг сўнгги Пленумлари қарорлари, хусусан, ўртоқ К. У. Черненко нутқларида илгари сурилган йўл-йўриқ ва кўрсатмалар бўйича тарозига солиб кўрсам, партия аъзоларининг авангардлигини, ташаббускорлигини ҳар томонлама ошириш, партком ишининг изчиллиги ва амалийлигини ўстириш учун партиявий ишнинг турли-туман усул ва услубларидан оқилона фойдалана билиш зарур экан.

Яқинда колхозимизнинг тажрибали пахтакорлари, ветеран коммунистлар билан ҳам шу ҳақда суҳбатлашдим. Қарийб қирқ йил пахтачилик бригадасига етакчилик қилган, Улуғ Ватан уруши иштирокчиси Умар Қирғизов, шунингдек, Нозивой Шодмонов, Аҳмаржон Тўйчибоев каби обрўли коммунистлар бригада раҳбарлигига кўпроқ партия аъзоларини тайинлаш керак, ана шунда улардан умумий иш учун масъулиятни ҳам кўпроқ талаб қилса бўлади, дедилар. Йил бошида партком аъзолари ўзаро маслаҳатлашиб, планни муттасил бажармаётган бригадаларга пахтачиликни яхши биладиган коммунистларни тайинладик. Масалан, М. Мирзомиддинов ўрнига Абдуолим Абдураҳимов, А. Мамажонов ўрнига Мирзааҳмад Қорабоев, К. Ражаббоев ўрнига Олим Деҳқоновлар бригадирликка тасдиқланди. Илғор бригадаларнинг бошлиқлари қолоқ коллективларга ўтгач, ишни нимадан бошлашди денг? Аввало, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашга эътибор беришди.

Чорвачиликда ҳам ишларимиз яхши эмас. Илгари кадрлар билан ишлашда чалкашликлар ҳам бўлган экан. Ветеринария врачи Усмон Тожибоев ем-хашак етиштириш бригадасига бошчилик қиларкан. Уни чорва бригадирлигига тайинладик. Ҳар қалай мутахассис.

Назаримда партия йиғилишлари ҳам зерикарли ўтяпти. Бошқаларни билмадим-у, аммо ўзимнинг кўнглим тўлмаяпти.

Каримжон, партком ишини жонлантириш учун яна қандай тадбирларни амалга ошириш лозим, деб ҳисоблайсиз. Қандай қилсак, партком коммунистлар авангардлигини ошириш, хўжалик ишига партиявий раҳбарликни яхшилашга эришади?

ҚАЛБЛАРГА ЙЎЛ ТОПИБ

Каримжон РАҲМОНОВ,
Алишер Навоий номли колхоз партия комитети секретари

— Сиз жуда яхши мавзуда гап очдингиз. Партия ташкилотлари иши форма ва методларини доимо такомиллаштириш, коммунистларни тарбиялаш, уларнинг етакчилик қобилияти, сиёсий активлигини ошириб боришга эътибор кучайтирилмоқда. Ўртоқ К. У. Черненко партия Марказий Комитетининг шу йил февраль ойидаги Пленумида, КПСС Марказий Комитети аппарати ходимлари билан учрашув чоғида сўзлаган нутқларида бу масалага алоҳида тўхталди. Кадрлар, уларнинг тарбиясига тўхталиб: «...хўжалик билан шуғулланиш, партия комитетлари учун, аввало, хўжаликни бошқарувчи одамлар билан шуғулланиш демакдир», — деб таъкидлади. Бу бошланғич партия ташкилотларидан ишлаб чиқаришнинг ҳамма бўғинларини кадрлар билан мустаҳкамлаб, партиявий таъсирни кучайтиришни тақозо этади. Шуни эътиборга олиб, пахтачилик бригада ва звеноларида тўртта цех партия ташкилоти туздик.

Меҳнатда, жамоат ишларида ўзини кўрсатган, партия ташкилоти ишончини оқлаётган коммунистларни раҳбарлик лавозимларига кўтаряпмиз. Коммунист Т. Ҳасанов узоқ йил механизаторлик қилди. Бригада цех партия ташкилоти етакчиси бўлди. Ўтган йили унга ишонч билдириб, бригадир қилиб тайинладик. У аввало, ер шароитини пухта ўрганди. Бригада аъзоларини ягона мақсад сари етаклаб, ўтган йилиёқ ишончни оқлади. Ҳар гектардан 37,7 центнер ўрнига 42,2 центнердан пахта етиштирди. Коммунист Х. Бобоева ҳақида ҳам шундай дейиш мумкин. Актив хотин-қизларни бригада ва звено етакчиси қилиб тайинлаяпмиз. Мавлуда Тўхтабоевани яхши биласиз — Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати. Назира Норматова эса Ўзбекистон Компартияси XX съезди делегати. Маҳбуба Маматвалиева ҳам ташаббускор бригадирларимиздан.

Меҳнат, ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, деҳқончилик маданиятини ўстириш, ижрони назорат қилиб боришга, коммунистлар томонидан билдирилаётган танқидий фикр-мулоҳазаларга эътиборни кучайтиряпмиз.

Йиғилиш ва мажлисларга жиддий тараддуд кўриш керак. Унда муҳокама этиладиган масала коллектив ҳаётининг асосий йўналишларига дахлдор бўлишига эътибор бермоқ лозим. Мажлисларни тайёрлашга ва текширишларни олиб боришга партия аъзоларини кўпроқ жалб этиш, коммунистларнинг ҳисоботини тез-тез тинглаб бориш, танқид ва ўз ўзини танқидни кучайтириш керак.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллик юбилейини хўжалигимиз деҳқонлари барча соҳаларда план ва топшириқларни ошириб бажариш билан кутиб олишга бел боғлашган. Бу катта мақсадга эришиш учун эса коммунистлар авангардлигини ошириш, партиявий-ташкилий ишларнинг савиясини янада юқори поғонага кўтаришга ҳаракат қилаверамиз.

Мураббий ибрати

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Антонина Михайловна Просина ўнлаб шогирдларни тарбиялади. «Меҳнат шуҳрати» орденлари нишондори, Тошкент шаҳар Советининг депутати А. Просина меҳнат қилаётган «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-цехининг поток линиясида барча маҳсулотлар биринчи сорт билан чиқарилмоқда. Суратда: коммунист А. Просина ўз шогирдлари даврасида.

В. Молгачёв фотоси.

ХЎЖАЛИККА РАҲБАРЛИК

ИЗЛАНИШ ДАВОМ ЭТАДИ

Хўжайли йигирув фабрикаси қуришга киришилган кезлар эди. Район партия комитети уни зарбдор объект, ишлаб чиқариш кучларини яна ҳам ривожлантиришга хизмат қилувчи муҳим қурилиш деб эълон қилди. «Муддатидан олдин қурамиз, барвақт ўзлаштирамиз!» шиори остида қурувчилар, монтажчилар мусобақаси кучайтирилди. Ўн икки коммунист бу ишга сафарбар этилди.

Бу — Хўжайли район партия комитетининг КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги кенг кўламли фаолиятининг бир қирраси, холос. Хўш, экономикага партиявий раҳбарлик қандай такомиллаштирилмоқда! Ҳар бир коллективда пухта тартиб-интизом ўрнатишга эришилаётирми! «Совет Ўзбекистони» мухбирининг саволларига район партия комитетининг биринчи секретари П. Холмуродов берган жавобларни қуйида ўқийсиз.

— Иқтисод, самарадорлик ва сифат шиори бўлган ўн биринчи беш йиллик план топшириқларини барвақт, ошириб бажариш учун бошланган социалистик мусобақа ўз самарасини бермоқда. Ўтган йиллар мобайнида ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш 23 процент кўпайди. Тўқимачилик, халқ истеъмол буюмлари, уйсозлик саноати тез ривожланмоқда. Районимиз меҳнаткашлари ресурслардан, иш вақтидан оқилона, тежаб-тергаб фойдаланиш учун курашиб, кам сарф билан тобора мўл, арзон ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар. Шуни айтиш керакки, сўнгги уч йилда 12 миллион киловатт-соат электр қуввати, 11 минг тонна шартли ёқилғи, 1 миллион 400 минг сўмлик хом ашё ва материаллар тежалди.

Лекин бу мувафафқиятлар бизни асло қаноатлантирмайди. Район партия конференциясида экономикага, хўжаликни бошқарув механизмига партиявий таъсирни кучайтириш, резервларни тобора тўла ишга солиш масалалари принципиал қараб чиқилди, ўзига топширилган ишга масъулият билан ёндашмайдиган, янгиликка интилиб, ишда ташаббускорлик ва ижодкорлик кўрсатмаётган коммунистлар, хўжалик ходимлари танқид қилинди.

Аввало ижро интизоми бўшлиги, сўз билан иш бирлиги таъминланмаганлиги оқибатида бой берилаётган имкониятларни айтиб ўтмоқчиман. Баъзи бошланғич партия ташкилотларида бу борада вужудга келган аҳвол айниқса ташвишланарлидир. Чунончи, пахта тозалаш заводи 400 тонна кам тола етказиб берди. Ёғ заводи ҳам беш минг тонна маҳсулот қарздор бўлиб қолди. Ғишт, кенг истеъмол буюмлари заводларининг коллективлари ҳам планни уддалай олишмади. Кейинги йилларда товар маҳсулоти ишлаб чиқариш 0,1 процент қимматлашиб кетди. Бу — 500 минг сўмга яқин маблағ ортиқча сарфланди деган сўз.

Йигирув фабрикаси барвақт битказилди. Бироқ, унинг қувватлари ҳали тўла ўзлаштирилмаган. Станоклар ва ускуналар носозлиги учун кўплаб иш вақти бекор ўтмоқда. Нукус ип газлама комбинати партия комитети эса янги корхона эҳтиёжларига етарли эътибор бермаётир. Нон комбинати, қурилиш конструкциялари ва деталлари заводи партия ташкилотлари ҳам резервларни тўла ҳаракатга келтириш учун қизғин иш олиб боришлари лозим бўлади.

Муҳими шундаки, район коммунистлари, барча меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари асосида резервларни қидириб топиш, уларни жадал ҳаракатга келтириш йўлида изланишни қизғин давом эттирмоқдалар. Тўрт йиллик товар маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планини 15 декабргача бажариш, 3,2 миллион сўмлик қўшимча маҳсулот реализация қилиб, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа кўлами тобора кенгаймоқда.

Биз партиявий-ташкилий, сиёсий тарбиявий ишларнинг самарадорлигини ошира бориб, кадрларда, барча коммунистларда ўз иш участкасида пухта тартиб-интизом ўрнатиш учун масъулиятни кучайтирмоқдамиз. Партия комитетлари ва бюро мажлисларида уларнинг ҳисоботларини тинглаш, экономикага раҳбарликнинг актуал масалаларини коммунистлар муҳокамасига қўйиб, уларнинг фикр-мулоҳазалари асосида амалий чоралар кўриш яхши натижа бераётир, ишни жонлантиришга хизмат қилаётир.

ОДАМЛАР ТАШВИШИДА

Раҳбарнинг фазилати

Унинг ҳузурига кирганларнинг кўнгли тўлмай чиқмайди. Гарчи ишлари битмаса ҳам унинг сабабларини, вазиятни шунчалик оғир-вазминлик, ширинсуханлик билан тушунтирадики, одамларнинг юзларида миннатдорчилик балқийди.

— Ёш-у, ўзи жуда ишбилармон. Одамийлигини айтмайсизми. Раҳбар бўлса, киройи шунақа бўлса, — деб қўйди кабинетдан ҳозиргина чиққан киши мамнун бўлиб.

— Қурбонбой ака, бу деймандорлик ордер қўлга текканга ўхшайди, жуда хурсандсиз? — сўради қабулхонада навбат кутиб ўтирганлардан бири унга мурожаат қилиб.

— Уй масаласи ҳали пишгани йўққу-я, лекин ёшуллн билан гаплашишнинг ўзи бошқача-да, — Қурбонбой ака кўнгли тўлиб чиққанини яширолмади. — Мағзи тўқ гапларидан мириқасан, киши. Узоққа боради, узоққа. Раҳбар шунақа бўлиши керак, асли.

...Директорлик лавозимига муносиб одам кўп қидирилмади. Чунки заводда ташкилотчилиги, фидойилиги билан тилга тушганлардан бири Одамбой ака эди. Район партия комитетининг секретари Шариф Муродов уни ҳузурига чақирди.

— Заводимиз — катта корхона. Унинг номи, маҳсулоти бутун республикага машҳур. Кўп йилдан буён илғорликни қўлдан бой бермай келамиз. Мусобақа ғолиби ҳам, кўчма Қизил байроқ олган ҳам ўзимиз. Шу томонларини эсласам, ўйланишга мажбур бўламан, — деди Одамбой ака.

— Коммунистсан, — райком секретари стол устидаги қоғозларга бир-бир назар ташлар экан, салмоқланиб гапирди. — Корхонада ютуқлар бундан ҳам кўпайиши керак. Заводнинг обрўси яна ҳам ошсин. Коллектив маррадан-маррага интилсин. Шунга эришиш қўлингдан келишини назарда тутиб, сени тайинлаяпмиз, — секретарь ўрнида бир қўзғалиб, давом этди. — Қолаверса, ишчилар орасида ҳурматинг баланд. Одамлар билан тил топишиб кетасан. Раҳбарлик учун энг муҳими шу. Одамлар кайфияти яхши бўлса, иш олға босаверади.

Ёшулли кўп гапни ёқтирмаслигини Одамбой ака яхши билади. Шунинг учун индамади. Бу ўз навбатида розилик аломати эди. Йўлда кетатуриб, райком секретарининг «қадрдон жойинг» деган сўзини эслади-ю, мийиғида кулиб қўйди. Нега қадрдон бўлмасин? Ҳадемай йигирма йил бўлади шу корхонага келганига. У ўрта мактабни битиргач, бошқаларга ўхшаб касб танлаб ўтирмади. Чунки заводнинг номи тилга тушганди. Оддий ишчи бўлиб ишлашни дилига тугди. Кейинроқ Тошкент политехникумига кирди. 1967 йили ўқишни тугатиб қайтгач, заводга слесарь бўлиб ишга кирди. Омади бор экан: ман-ман деган ишчилардан бири Ёқуббой ака Бекёзовга шогирд бўлди.

Одамнинг ўз касбини қанчалик севиб қолиши, меҳнатда жонкуярлиги устозга кўп жиҳатдан боғлиқ. Устозининг шарофати, ўзидаги иштиёқ бир бўлиб, слесарлик ҳунарини пухта эгаллади. Бир йилдан сўнг уни смена мастери қилиб тайинлашди.

Кейин ҳарбий хизматга чақирилди. Баъзи ёшлар дўстлар таъсирими, романтиками, ҳарбий хизматдан сўнг касбларини ўзгартиришади. Аксарияти ўқишга ихлосманд бўлиб қайтишади. Одамбой эса, аксинча, корхонани, дўстларини соғиниб қайтди. Яна ўзига қадрдон заводда бош механик бўлиб иш бошлади. Бу йиллар бир умрга унутилмас бўлиб қолганлиги, унинг бошқа бир сабаби — партия сафига ўтганлиги эди. Ишни пухта эгаллаш яна ўқишни тақозо этарди. У Тошкент тўқимачилик институтининг сиртқи бўлимига ҳужжат топширди.

— [illegible] қунт ва саботга қанча яхши ўргатилса, умрининг охиригача одат бўлиб қолади, дердилар отам, — эслайди Одамбой ака. — Назаримда, устозим Ёқуббой ака ҳам менга кўр бағишлади. Унинг ҳароратини ҳалик ишимда ҳис этардим.

Меҳнат қилган — элда азиз. Бундай кишилар қадр-қиммат топади. Одамларга ишончли бўлгани учун Одамбой ака директорлик вазифасидан чўчимади. Ишга киришди. Дастлабки йили заводда ишлаб чиқарилган маҳсулотдан фойда олиш 158 процентга етди.

Ишчилар ҳақида қайғуриш, уларга ғамхўрлик қилиш, яшаш шароитларини яхшилаш ҳар қандай ютуқларнинг гарови эканлигини Одамбой ака яхши биларди. Корхонада 500 ўринли иккита болалар боғчаси қурилди. 16 ишчи оиласи янги уйларга кўчиб ўтди.

Янги раҳбар ишчиларнинг соғлиғи, дам олишларини ташкил этишни ҳам унутмади. Завод қошидаги профилакторийга бориб дам олувчилар, даволанувчилар билан суҳбатлашди. Миллий ўймакорлик билан безаб қурилаётган ошхонанинг қурилишини тезлаштирди.

Корхона давлатга қанча кўп фойда келтирса, даромади ҳам шунча кўпаяверади. Завод бир йилда 1 миллион 460 минг сўм фойда олди. Бунга катта майдонни эгаллаган ёрдамчи хўжалик даромади ҳам қўшилди. Энг муҳими, ана шу даромадни ўз ўрнида ишлата билиш. Одамбой ака кўпроқ коммунистлар билан бамаслаҳат иш тутди. Ишчиларга уч маҳал бепул бериладиган овқат, моддий ёрдам ҳам ана шу ёрдамчи хўжалик ҳисобидан.

Раҳбар киши ақл-заковати ва тийракликдан ташқари одамнинг кайфиятини бир кўришда уқадиган бўлиши керак. Одамбой ака илғор ишчилардан Рўзим Жуманиёзов кейинги вақтларда ўйчан бўлиб қолганини пайқаб қолди. Хонасига чақириб гаплашди. Ишчи-иморат қуришни бошлагани учун қийналаётганини айтди. Унга моддий ёрдам берилди.

Ҳозир районда нақшинкор кошона пайдо бўлди. Нақш жилвалари, эшикларидаги безаклари кўзни қамаштиради. Ана шундай ажойиб бино — завод маданият саройи ҳам ишчилар хизматида. Бу ерда ўтадиган мароқли учрашувлар, турли кечалар ўз навбатида корхона ишчиларига завқ улашиб, ғайратига ғайрат қўшади.

— Коммунистга хос софдил, ғамхўр.

— Энг муҳими, камтар. Ўзини ишчилар билан тенг кўради, дўстимиз.

Корхонада бўлган киши ҳар бир ишчидан шу каби илиқ гапларни кўп эшитади.

Хазорасп районидаги пахта тозалаш заводи директори Одамбой Бергановдаги коммунистга хос бу фазилатлардан кўпчилик ибрат олмоқда. Унинг рафиқаси Ҳалимахон билан аҳиллиги, фарзандлари Рустам, Мухтор, Бахтиёр, Гулнора, Раҳимахонларга меҳри булоқлиги, ғамхўрлигини кўрган одамнинг завқи келади.

Раҳбар бўлса, киройи шунақа бўлса...

М. АБДУСАМАТОВА.
Хоразм области.

ОЛАМДА НИМА ГАП?

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● ПОЙТАХТ ТЎҚИМАЧИЛАРИНИНГ НАМУНАСИ

УЛАН-БАТОР. Пойтахтдаги тўқимачилик комбинати коллективининг маблағ ва материаллар тежашга шахсан ва коллектив бўлиб қўшилган ҳисса ёзиб бориладиган дафтарчалар тутиш ташаббуси халқ Монголиясининг саноат корхоналарида ва хўжалик ташкилотларида кенг миқёсда қўллаб-қувватланди. Пойтахт тўқимачиларининг намунаси асосида иқтисод ва тежамкорлик ҳаракатида ҳозир Монголия халқ хўжалиги турли тармоқларининг 17 мингдан ортиқ меҳнатчиси қатнашмоқда.

Тежамкорлик учун курашда социалистик мусобақа алоҳида роль ўйнамоқда. Ҳозир катта ва кичик корхоналарнинг коллективи шу мусобақага қўшилиб, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, моддий ресурслардан имкони борича яхшироқ фойдаланиш, ички резервларни очиш ҳисобига план топшириқларини барвақт бажаришга интилмоқдалар.

● ҲАМКОРЛИКНИНГ МУҲИМ ОБЪЕКТИ

ХОШИМИН. Вьетнам жанубидаги Далат шаҳрида республика ядро тадқиқотлари институтининг атом реактори ишга туширилди. Бу реактор Совет—Вьетнам иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигининг муҳим объектидир.

Мамлакат жануби озод қилинишидан аввал америкалик агрессорлар вайрон этган реакторни қайта тиклашга икки йил муқаддам киришилган эди. Ҳар томонлама реконструкция қилинганидан кейин Далатдаги атом маркази анча кенгайтирилди, реактор қуввати икки баравар оширилди, ходимларнинг хавфсизлигини таъминлаш ва атроф муҳитни муҳофаза қилишнинг замонавий системаси барпо этилди. Далат институтининг фаолияти атом энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш давлат программасини амалга оширишнинг асоси бўлиб қолади. (ТАСС).

4 АПРЕЛЬ — ВЕНГРИЯ ФАШИСТ БОСҚИНЧИЛАРИДАН ОЗОД ҚИЛИНГАН КУН

Бугун Венгриянинг шаҳар ва қишлоқлари байрамона либосда. Мамлакат меҳнаткашлари Венгриянинг фашист босқинчиларидан озод қилинган куннинг 39 йиллигини нишонламоқдалар. Ана шу байрам кунида республиканинг меҳнат коллективлари шонли сана муносабати билан ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажарганликлари ҳақида рапорт бермоқдалар.

Суратда: Будапешт. Рожадомба тепалигидан шаҳарнинг кўриниши.

МТИ—ТАСС фотоси.

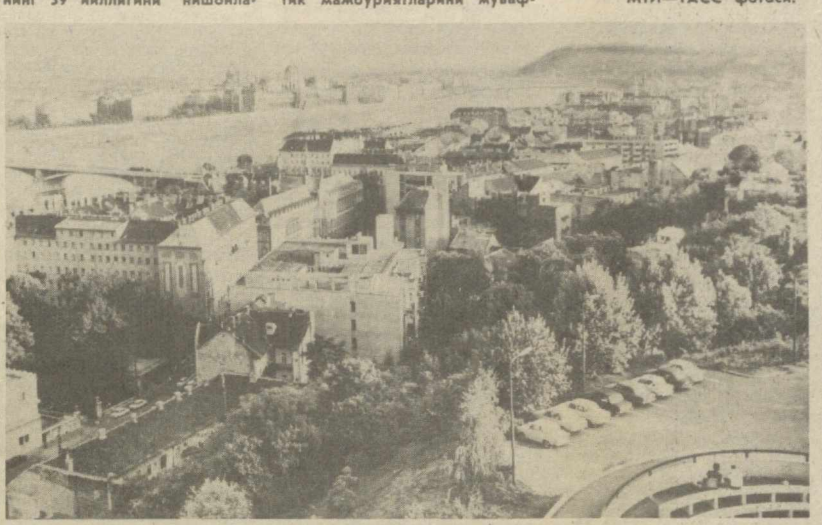

ЗЎР ҚИЗИҚИШ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). Совет — Ҳиндистон қўшма космик парвозига ҳиндлар зўр қизиқиш билан қарамоқдалар. Ҳамма марказий газеталар экипажларнинг учишга шайлиги тўғрисидаги батафсил хабарларни эълон қилди, Совет Иттифоқи билан Ҳиндистоннинг космик фазони тадқиқ қилишдаги ҳамкорлиги тўғрисида хабарлар босиб чиқарди.

Совет — Ҳиндистон парвози иккала мамлакатнинг Ер атрофи фазосини ўрганиш ва ўзлаштириш соҳасида йигирма йилдан бери муваффақиятли ривожланиб келаётган самарали ҳамкорлигининг чўққиси бўлади, деб ёзади нуфузли «Нэшнл геральд» газетаси. Биргаликда орбитага учишлар СССРнинг космосни тинчлик мақсадларида тадқиқ қилиш ва ундан фойдаланиш соҳасидаги куч-ғайратларига мувофиқ ўтказилмоқда.

Ўзининг биринчи космонавти икки совет тадқиқотчиси билан бирга космосга парвоз қиладиган Ҳиндистон олға томон девкор қадам қўяди, деб уқтиради «Таймс оф Индиа» газетаси. Биринчи Совет — Ҳиндистон космик эксперименти натижасида Ҳиндистон ўз гражданини космосга юборган 14-давлат бўлиб қолади.

СССР билан Ҳиндистоннинг космосни тинчлик мақсадларида ўзлаштиришдаги ҳамкорлиги — иккала давлат ўртасидаги илмий алоқаларни самарали ривожлантиришнинг ёрқин намунасидир, деди Ҳиндистон космик тадқиқотлар ташкилотининг директори профессор У. Р. Рао. Ҳиндистон олимлари интернационал экипаж бажариши лозим бўлган илмий тадқиқотларга катта аҳамият бермоқда. Бу тадқиқотларнинг натижалари геология, сув ресурслари, қишлоқ хўжалиги ва ўрмон хўжалиги соҳаларида ҳинд мутахассислари учун зўр аҳамиятга эга бўлади.

ЯҚИН ШАРҚ:

ОҚ УЙДАГИЛАРНИНГ ҚОРА НИЯТЛАРИ

Сўнгги йилларда АҚШ империализмининг, айниқса, Рейган бошчилигидаги маъмуриятининг «куч ишлатиш» сиёсати туфайли ер куррасининг кўпгина районларида оловли нуқталар сони тобора кўпайиб бормоқда. Ҳозир Яқин ва Ўрта Шарқда, Жануби-Шарқий Осиёда, Жанубий Африкада, Марказий Америка ва Кариб денгизи ҳавзасида ўта хавфли вазият юзага келди. Бу минтақалар миллий-озодлик кураши билан янги мустамлакачилик тўқнашувининг энг жиддий марказларидан бўлиб қолди. Ушбу регионларда жойлашган мамлакатларнинг эрксевар халқлари ўз тақдирини, иқтисодий ва сиёсий тараққиёт йўлини ўз хоҳиш-истакларича белгилаш, ўзгаларнинг зўравонлигига чек қўйиш ниятида озодлик кураши олиб бормоқдалар. Аммо империализм ва реакцион кучлар жаҳон революцион жараёнининг ютуқларини, сиёсий-ижтимоий ўзгаришларни — хуллас, тарихий тараққиёт ғилдирагини орқага қайтаришга ўжарлик билан уринмоқдалар.

Маълумки, бу регионда қарийб қирқ йилдан бери тўпларнинг овози ўчмаётир. У ерда Исроил билан араб мамлакатлари ўртасида беш марта қонли уруш олovлари ёнди. Бу урушлар араб халқларининг орзу ва истакларига қарши Америка империализми ва сионизм томонидан олиб борилди. Аслида бўлиб ўтган урушларнинг ҳар бирида Исроил — сионист давлати арабларнинг ерларини иложи борича кўпроқ босиб олишга ҳамда улар устидан сиёсий устунликни қўлга киритишга интилди. Америка империализми ва НАТО блоки аъзоларининг сиёсий, ҳарбий ва иқтисодий ёрдамига таянган ҳолда Исроил давлатининг сионист доиралари ўзларининг машъум режаси — «Улуғ Исроил империяси»ни барпо қилиш ниятларини амалга ошира бошладилар.

Америка империализми эса ушбу регионда ўзининг мустамлакачилик режаларини: иқтисодий, сиёсий-ҳарбий ҳукмронлигини таъминлашда Исроилдан «самарали» қурол сифатида усталик билан фойдаланмоқда. Шуни қайд қилиш керакки, Исроил томонидан арабларга қарши олиб борилган урушлар, шубҳасиз, АҚШга Яқин ва Ўрта Шарқ ишларига янада фаол аралашишга, ўзининг стратегик режаларини амалга оширишга имкон берди. Араб халқининг миллий-озодлик ҳаракатига қарши курашни ҳар иккала томон— Америка ва Исроил ўзларининг қабиҳ ниятларини «стратегик ҳамкорлик», яъни Совет Иттифоқи таъсирига қарши, социализм, озодлик ва эркин тараққиёт ғояларининг бу регионда кенг ёйилмаслигига қарши кураш ниқоби остида олиб бормоқдалар.

Ўтган 35—40 йил мобайнида Америка — Исроил сиёсатининг стратегик мақсадларини амалга ошириш жараёнида унинг тактикаси: шакллари ва усуллари ўзгариб турди, холос. Ҳозирги кунда АҚШнинг Яқин Шарқ сиёсатида учта асосий йўналишни қайд қилиш мумкин: **биринчидан** — авваллари Америка Исроилнинг босқинчилик сиёсатини ҳар томонлама, яъни ҳарбий-сиёсий, иқтисодий ва маънавий томондан қўллаб-қувватлаб, арабларга эса дўқ-пўписа қилиб турган бўлса, эндиликда Вашингтон ўзи ҳам очиқдан-очиқ арабларга қарши ҳарбий юришда актив иштирок этмоқда; **иккинчидан** — АҚШ ва НАТО блоки аъзоларининг миллий армияларидан можароли ва оловли районларда «Ғарб мамлакатлари манфаатлари йўлида самарали фойдаланиш» масаласи амалга оширилмоқда. Яъни Оқ уйнинг ҳозирги маъмурияти АҚШнинг собиқ президенти Ж. Картер томонидан олға сурилган бу ғояни 1982 йили Исроил — араб урушида Ливанда «тинчлик ўрнатиш», «хавфсизликни таъминлаш» ниқоби остида «кўпмиллатли» НАТО қўшинларини Синай ярим оролида (Миср), Ливанда, Уммонда жойлаштирди. **Учинчидан,** эса бу регионда — Исроилда, Саудия Арабистонида, Уммонда, Суданда 1983 йили тузилган, НАТО бош штабига бўйсунадиган Марказий қўмондонлик ихтиёрига кирувчи тез ҳаракат қилувчи қўшинларга мўлжалланган оғир ҳарбий аслаҳа ва анжомлар омборларини ташкил қилиш каби йўллар билан ўзининг ҳарбий-сиёсий плацдармини мустаҳкамламоқда. Бу ҳақда Яқинда Фаластин озодлик демократик фронтининг бош секретари Н. Хватма матбуот конференциясида журналистларнинг саволларига жавоб бериб қайд қилганидек, 1984 йил Яқин Шарқ учун жуда ҳам оғир йил бўлади. Яқин Шарқ АҚШ учун нефть манбаи, Ғарб товарларини харид қилувчи бозор, янги-янги ҳарбий қуролларини синовдан ўтказадиган майдон бўлиб қолди. Эндиликда Америка империализми Яқин ва Ўрта Шарқда, Африкада «Першинг» ҳамда қанотли ракеталарни жойлаштиришни мўлжалламоқда. Бу режани амалга ошириш мақсадида ўтган 1983 йилнинг октябрь ойида АҚШ ва Саудия Арабистони мудофаа министрлари ушбу ракеталарни жойлаштириш учун ер ости базалари қуриш ҳақида битим имзоладилар.

Дарҳақиқат, Яқин ва Ўрта Шарқ АҚШ ва унинг иттифоқчилари учун нефть, хом ашё базаси, Ғарб товарлари бозори бўлибгина қолмай, балки жаҳон социалистик системасига, Совет Иттифоқига қарши кураш таянчига айлантирилмоқда. 70-йилларнинг охирида Америка президентининг миллий хавфсизлик масалалари бўйича маслаҳатчиси З. Бжезинский асослаган назарияга кўра, АҚШ, Исроил ва НАТО ўз режаларини ҳаётга татбиқ эта бошладилар. Бу назария муаллифининг фикрича, жаҳонда мустаҳкам ва барқарор тинчликни таъмин қилиш учун АҚШ ва НАТО блоки Европа қитъасида, Яқин ва Ўрта Шарқда ҳамда Узоқ Шарқда ўзларининг ҳарбий ва сиёсий ҳукмронлигини ўрнатиши керак эмиш. Демак, Вашингтон Яқин Шарқда «ўз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш» деб аталмиш режасини амалга ошириш учун Ўрта ер денгизида, Форс кўрфазида, Ҳинд океанида ҳарбий-денгиз ва ҳаво флотларини кучайтиришни, НАТОдаги иттифоқчиларини Яқин Шарқ можаросига «жалб этиш» ва ниҳоят реакцион араб доираларидан кенг фойдаланиши керак.

Хўш, бу режалар қандай амалга оширилмоқда?

Маълумки, иккинчи жаҳон уруши тугагандан сўнг, АҚШ империализми ўзининг 6-флотини Ўрта ер денгизида жойлаштирган эди. Шундан буён ҳар сафар Исроил арабларга уруш бошлаганда Американинг 6-флоти «ҳарбий ҳаракат театри» деб аталмиш районларга «тинчликни таъмин этиш» ниқоби остида минглаб денгиз десантчиларини туширган ва араб давлатларининг ички ишларига аралашгани жаҳон жамоатчилигига сир эмас.

Кейинги пайтларда буржуа матбуоти, ахборот агентликлари АҚШ президенти Рейган сайловолди кампаниясида ўз мавқеини бой бериб қўймаслик ниятида Байрутдаги Америка денгиз пиёдаларини ҳарбий кемаларга ўтказди ва уларни бутунлай олиб кетиши мумкин, деган хабарларни тарқатмоқдалар. Аммо шуни айтиш керакки, Америка денгиз пиёдалари Байрутдан кетгани билан Ливан танглиги, Яқин Шарқ можароси ҳал бўлиши қийин. Ҳозирги кунда Оқ уй маъмурияти Исроилни музокаралар столига таклиф қилаётгани йўқ, аксинча у билан ўзининг стратегик ҳамкорлигини янги-янги ҳарбий-сиёсий, иқтисодий ва савдо битимлари билан мустаҳкамламоқда. Бундан 20 йил олдин АҚШ Исроилга йилига ўртача 100 миллион долларга яқин иқтисодий ва ҳарбий ёрдам бериб турган бўлса, 70-йиллардан бошлаб бу ёрдам 2,5—3 миллиард долларни ташкил қилади. Ҳаммага маълумки, Америка корчалонлари бекорга бир чақани ҳам бермайдилар. Уларнинг режалари — Ўрта ва Яқин Шарқда жойлашган давлатларни ўз исканжасида ушлаб туриш, бу мамлакатларда социал ўзгаришларга йўл қўймаслик, Америка империализмининг ҳарбий-сиёсий ҳукмронлигини абадулабад ўрнатиш ҳамда Совет Иттифоқига ва социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига қарши курашдан иборатдир.

Лекин тарих ва халқлар АҚШ—Исроил босқинчилик стратегиясини ҳам, империализмнинг ер куррасининг турли нуқталарида юргизаётган хатарли сиёсатларини ҳам кескин фош қилмоқдалар. АҚШнинг Форс кўрфази районидаги хатти-ҳаракатлари муносабати билан берилган ТАСС баёнотида огоҳлантириб ўтилганидек, АҚШ ҳукумати шуни англаши керакки, бундай сиёсатнинг эҳтимол тутилган хатарли оқибатларини ўз зиммасига олади.

Ю. ЮСУВАЛИЕВ,
тарих фанлари кандидати.

Воқеалар ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН хабарлар

● УЛАН-БАТОР. Монголия ва совет ишчилари, мутахассисларининг МХРдаги ҳамкорлик объектларида давом этаётган меҳнат мусобақаси иккала мамлакат халқлари қардошларча алоқаларини мустаҳкамлашнинг муҳим шакли бўлиб қолди. Монголия касаба союзлари марказий кенгашининг раиси Б. Лувсанцэрэн «Найрамдал-Дўстлик» социалистик интернационал мусобақасининг 1983 йилги якунларига бағишланиб ўтказилган йиғилишда шуни таъкидлади. Янги катта Монголия—Совет кон-бойитиш комбинати «Эрдэнэт»ни қуриш вақтида вужудга келган интернационал бригадалар ҳаракати, ҳозир кенг ривожланмоқда, деди у. Бу ҳаракатда 800 дан кўп коллектив иштирок этмоқда.

● ЛИССАБОН. Апрель ойи Португалиянинг газетхонларига кўнгилсиз совға келтирди: газеталар ва ҳафталикларнинг нархи 50 процент қимматлашди. Кундалик матбуот уюшмаси оммавий ахборот демократик органларининг норозиликларига қарамай шу қарорни қабул қилди. Кундалик матбуот чакана нархларини ошириш шусиз ҳам оғир бўлган Португалия газеталари ва ҳафталиклари редакцияларининг аҳволини баттар оғирлаштирмоқда. Уларнинг тиражи мунтазам равишда камайиб кетмоқда, баъзи редакциялар эса ёпилиш хавфи арафасида турибди.

● КАНБЕРРА. Австралиядаги «Броукен-Хилл-Пропрайетари» компаниясининг учта шахтасини ёпиб қўйиш натижасида кончилардан 3 минг киши ишсиз қолди. Маъмурият меҳнаткашларнинг иш ҳақини ошириш ва меҳнат шароитларини яхшилаш тўғрисидаги талабларига жавобан шундай чорани қўллади.

Ўтган йили шу компаниянинг корхоналаридан «ишлаб чиқаришни рационализациялаш» баҳонаси билан 16 мингдан кўп ишчи бўшатиб юборилди. Матбуотнинг таъкидлашича, шундай «модернизациялаш» сабабли «Броукен-Хилл-Пропрайетари»нинг даромади мазкур молия йилида ўтган йилга нисбатан 480 процент ошади ва рекорд даражага — 600 миллион долларга етади.

● ЛУАНДА. Совет Иттифоқи намояндаларидан 150 га яқин киши Ангола Халқ Республикаси аҳолисига медицина ёрдами кўрсатишдек олижаноб интернационал вазифани бажармоқда. Улар ёш давлатда соғлиқни сақлаш системасини йўлга қўйишга кўмаклашмоқдалар, юқумли касалликларнинг тарқалишига қарши курашмоқдалар, Ангола озодлиги халқ қуролли кучлари жангчиларини ҳамда ЖАР ирқчи режимининг ваҳшиёна агрессияларидан жабрланган аҳолини даволамоқдалар.

Соғлиқни сақлаш соҳасида Совет—Ангола ҳамкорлиги 1975 йилда Ангола мустақил деб эълон қилинганидан кейиноқ ривожлана бошлади. Шу давр ичида анголаликлардан қарийб икки миллион кишига малакали медицина ёрдами кўрсатилди. Совет мутахассислари 80 мингтадан кўп мураккаб операция қилдилар.

(ТАСС).

ЯДРО ҲАЛОКАТИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН

● РИМ. Италия матбуоти КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг Ассизи шаҳри муниципалитети ва францисканлар ордени вакиллари делегациясининг мактубига жавобини кенг шарҳламоқдалар.

«Мессажеро» газетаси қуйидагиларни таъкидлайди: бу жавоб шундай фикрга олиб келадики, коммунистлар билан католикларнинг фалсафий қарашлари ҳар хил бўлишидан қатъи назар улар тинчлик учун биргаликда кураша оладилар. Шу муносабат билан газета К. У. Черненконинг «музокаралар йўлига қайтиш учун биронта ҳам имконият бой берилмаслиги керак» деган сўзларини алоҳида кўрсатиб ўтади. Совет раҳбари, деб уқтиради газета, кескинликни камайтириш йўли осон эмаслигини, аммо бу йўл кўриниб турганлигини — мухолифликдан воз кечиб, кескинликни юмшатиш, ҳамкорлик, тинч-тотув яшаш йўлига қатъият билан ўтиш, тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципларини асосида қурол-яроғларни тубдан қисқартиришга киришиш кераклигини ҳам қайд этиб ўтди.

Совет раҳбари Ғарбий Европа мамлакатларидаги тинчлик учун курашчиларнинг фаолиятига юксак баҳо бериб, «ҳозир ер юзидаги тобора кўпроқ кишилар инсоният ҳаётининг ўзига хавф солаётган воқеаларнинг ҳозирги бориши хавфини тушуниб турибдилар» деб уқтирди, дейилади «Жорно» газетасининг шарҳида.

● ЛОНДОН. Рейтер агентлиги КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненко Американинг янги ядровий ракеталари Европада жойлаштирилишига қарши кенг жамоатчилик доираларининг курашига Европадаги тинчлик учун кураш ҳаракати қўшган ҳиссага юксак баҳо берганлигини таъкидлайди.

Ассизи шаҳри муниципалитети ва францисканлар ордени вакиллари делегациясининг мактубига совет раҳбарининг жавоби — Совет Иттифоқи инсониятни ядро уруши хавфидан халос қилишга астойдил интилаётганлигини яққол кўрсатади, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда Буюк Британия Компартиясининг ташкилотчиларидан бири, машҳур тарихчи **Эндрю Ротштейн.** СССР ядровий қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган куч-ғайратларни бўшаштирмаётганлиги, инсоният йўқ бўлиб кетиши хавфининг олдини олиш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилаётганлиги яна бир бор равшан намойиш этилди, деди у.

(ТАСС).

ЭРОН—ИРОҚ МОЖАРОСИ

БАҒДОД. (ТАСС). Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг навбатдаги ахборотида айтилишича, Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари 1 апрелда Басрадан шарқроққа, Майсан секторида, шунингдек Эрон территорияси ичкарисида Эрон қўшинларининг позицияларига зарба берди. Душман қўшинларидан ва техникасидан талафот кўрди. Фронтнинг турли участкаларидаги жанговар ҳаракатлар натижасида Эрон кучлари орасида кўп киши ўлди ва жароҳатланди, дейилади ахборотда.

Эрон артиллерияси Ироқнинг Басра ва Ханакин шаҳарларини ўққа тутди.

НИКОСИЯ. (ТАСС). Эроннинг ИРНА ахборот агентлиги хабар қилишича, Эрон қўшинлари Ироқнинг фронт жанубий участкасидаги Бардаткан тепаликлари районида бошлаган ҳужумини қайтарганлар. Шу жабҳадаги икки кунлик жанглар давомида Ироқ қўшинлари жиддий талафот берганлар, деб уқтиради агентлик.

МЕҲНАТ ҚИЛИШ ҲУҚУҚИ УЧУН

ЛОНДОН. «Биз меҳнат қилиш ҳуқуқимизни қаттиқ туриб ҳимоя қилишга, Англиянинг консерватив ҳукумати кўмир саноатини тугатишига йўл қўймасликка азму қарор берганмиз», — деди бу ерда кончилар миллий касаба союзининг раиси А. Скаргилл. У Британия телевидениеси орқали сўзлаб, умуммиллий иш ташлашда мамлакат шахтерларининг 80 процентдан кўпроғи қатнашаётганини, бу эса Англия меҳнат аҳлининг консерваторлар ўтказаётган халққа қарши иқтисодий сиёсатга рози бўлишни хоҳламаётганликларини яққол тасдиқлаб турганлигини уқтириб ўтди.

Лондон матбуотининг далолат беришича, ҳозир 2 миллионга яқин ишчи ва хизматчи кончиларнинг одилона курашини қўллаб-қувватлашини билдирди. Машинистлар ва ўт ёқувчилар, докерлар бошқа категориядаги меҳнаткашларнинг намояндалари кўмир ташишни тўхтатиб қўйдилар ва портларда уни кемалардан туширишдан бош тортмоқдалар.

(ТАСС).

Уйдирмалар рад қилинди

ХАНОЙ. Бу ерда ВСР ташқи ишлар министрлиги вакилининг баёноти эълон қилинди, унда Таиланд маъмурларининг Кампучиядаги вьетнамлик кўнгиллилар қўшинлари составидаги вьетнамлик ҳарбий хизматчилар Таиланд территориясига ўтдилар, деган уйдирмалари қатъиян рад қилинади. Бундай даъволар мутлақо асоссиздир, деб таъкидланади баёнотда.

Айни вақтда кейинги беш йил мобайнида Таиланд маъмурлари Пекиннинг қуроли бўлмиш полпотчи тўдаларнинг Кампучия халқи қайта тикланиш жараёнини қўпоришга ҳаракат қилиш учун Таиланд территориясидан фойдаланиб келаётганликлари факти сир эмас.

Таиланднинг қуролли кучлари полпотчиларнинг қўпорувчилик ҳаракатларига бевосита мадад бераётганликлари ҳам маълум, дейилади баёнотда. Таиланд артиллерияси Кампучиянинг чегара районларини ўққа тутмоқда. Таиланд ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари КХРнинг осмон чегарасини, Таиланднинг қуролли кемалари эса республиканинг территориал сувлари чегарасини бузиб ўтмоқда.

(ТАСС).

Милитаристик кучларнинг пропагандистик органлари «совет хавфи» уйдирмасини авж олдирмоқдалар. Ҳатто НАТОнинг айрим ҳарбий арбоблари «ўз одамлари» билан суҳбат пайтида қуролланиш пойгасини атайлаб авж олдиришаётганини айтмоқдалар. Улар бу билан Совет Иттифоқига нисбатан ҳарбий устунликка эришиш ниятида эканликларини тан олмоқдалар.

(Газетадан).

Кўзбўямачиларнинг АҚШ раҳбарлигидаги лўттибозликлари.
Б. Жуков чизган расм.

СОВЕТ-ИНДОНЕЗИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

2 апрель куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг расмий визит билан Совет Иттифоқига келган Индонезия республикаси ташқи ишлар министри М. Кусумаатмажа билан музокаралари бўлиб ўтди.

Амалий ва ишчанлик муҳитида ўтган музокаралар чоғида иккала томонни қизиқтирувчи бир қанча муҳим халқаро проблемалар хусусида, шунингдек, Совет — Индонезия муносабатларининг баъзи масалалари хусусида батафсил фикрлашиб олинди.

Халқаро проблемаларни муҳокама қилиш вақтида халқаро вазият хатарли равишда чигаллашганлигидан, дунёнинг турли районларидаги кескинлик кучайганлигидан ҳар иккала томон ташвиш билдирди. Ядро ҳалокатининг олдини олиш, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадида катта ва кичик — барча тинчликсевар давлатлар биргаликда куч-ғайрат сарфлашлари зарурлигига ишонч билдирилди.

А. А. Громико Совет Иттифоқининг ядро уруши хавфини йўқотиш, қуролланиш пойгасини, айниқса ядро қуроллари билан қуролланиш пойгасини жиловлашнинг кўпгина масалалари юзасидан Совет Иттифоқи кўтариб чиққан амалий ташаббуслар комплексига Индонезия министрининг эътиборини қаратди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари К. У. Черненконинг ядро қуролига эга бўлган давлатларнинг ўзаро муносабат нормалари тўғрисида яқинда баён этиб берган таклифи муҳимлиги таъкидланди, бу таклифнинг рўёбга чиқарилиши ялпи тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилур эди.

Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳволни кўриб чиқиш пайтида регионидаги вазиятни тезроқ соғломлаштириш, у ердаги ҳал этилмаган муаммоларни тинч воситалар билан бартараф этиш зарурлигига эътиқод билдирилди. Совет томони Ҳинди-Хитой давлатлари билан АСЕАН мамлакатлари ўртасида амалий мулоқотни йўлга қўйиш бунга эришишнинг бирдан-бир оқилона йўли эканини уқтириб ўтди. Ҳинди-Хитой давлатларининг маълум ташаббуслари, жумладан, Вьетнам, Кампучия ва Лаос ташқи ишлар министрларининг VIII конференциясида илгари сурилган ташаббуслар бунинг учун яхши асос яратади.

Министрлар Ҳинд океанини тинчлик зонасига айлантириш ва шу мақсадда БМТ ҳомийлигида халқаро конференцияни тезроқ чақириш тарафдори эканликларини билдирдилар.

Тинчликни таъминлаш ва халқаро кескинликни юмшатиш фойдасини кўзлаб иш тутаётган муҳим омил бўлмиш Қўшилмаслик ҳаракатининг роли юқори баҳоланди. Халқаро иқтисодий муносабатларни одилона демократик негизда қайта қуришнинг муҳимлиги таъкидланди.

Совет — Индонезия муносабатларининг ҳолати ва истиқболларини муҳокама қилиш чоғида А. А. Громико билан М. Кусумаатмажа сиёсий, савдо-иқтисодий соҳаларда ва бошқа соҳалардаги ўзаро манфаатли алоқалар ва ҳамкорлик мунтасил ривожланишини таъминлайдиган конкрет қадамлар қўйилиши кераклигини айтдилар.

* * *

А. А. Громико М. Кусумаатмажа шарафига нонушта зиёфат берди, зиёфат вақтида нутқлар сўзланди.

* * *

Тушдан кейин музокаралар давом эттирилди.

(ТАСС).

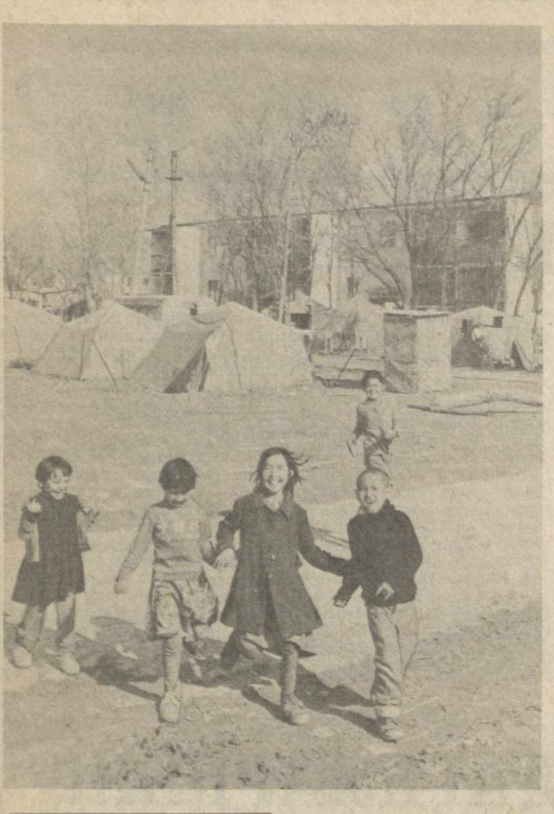

БЎРОНДАН КУЧЛИ

ЗИЛЗИЛА СОДИР БЎЛГАН ЖОЙДАН РЕПОРТАЖ

ҲАЁТ ИЗГА ТУШЯПТИ

Бухоро области территориясида зилзила содир бўлганига икки ҳафтадан ошяпти. Партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли бутун мамлакатимиз бухороликларга ёрдамга келмоқда. Катта ташкилий, техникавий тадбирлар амалга оширилиб, табиий офат маркази ҳисобланган Газли шаҳрида ва унга яқин жойлашган барча аҳоли пунктларида ҳаёт изига тушяпти.

СИЛКИНИШЛАР ДАВОМ ЭТСА ҲАМ...

Ер ости бўрони ҳамон хуруж қилмоқда. Аммо 20 мартга ўтар кечаси юз берган даҳшатли зилзилачалик офат келтирмаяпти. Ернинг табиати қизиқ. 5 — 6 балли силкинишлар зилзилабардош иморатларга унчалик зарар етказмайди. Лекин саккиз баллдан ошдими, бас, вайрона келтирувчи қудрати ошгандан ошиб бораверади. Бўлмаса, бундан саккиз йил муқаддам юз берган офат сабоқлари кўзда тутилиб, Газлида қурилган иморатлар анча бардошли бўлиши керак эди. Афсуски, қурувчиларимиз шаҳарни янгидан бунёд этаётганларида энди даҳшатли ер силкиниши юз бермаса керак, деб ўйлашган. Устигаустак, баъзи иморатлар сейсмик зона талаблари асосида барпо қилинмади. Натижада ҳозир уларда яшаш хавфли бўлиб қолди. Сабаби — деворлар зарур қоришмаларсиз, маҳкамловчи арматураларсиз тикланган экан. Бу сабоқ бинокорларга катта мактаб бўлиши турган гап.

Айтмоқчи, эндиликда Газлидаги кўпчилик бетон ва ғиштдан тикланган биноларни тиклашга эҳтиёж йўқ. Энди бундай уйлар қурилмайди. Посёлка марказида бир неча икки қаватли бинолар бўлади, холос. Улар ҳам зилзилага ғоят бардошли қилиб қурилади. Асосий қурилишлар газ конида ишловчиларнинг ҳордиқ чиқаришини кўзлаб бунёд этилади. Газчилар ёғочдан ишланган йиғма уйларда бемалол дам олаверишади. Асосий уй-жойлар зилзила эпицентридан анча нарида, Бухорода бўлади.

Мамлакатимиз саноат корхоналарига табиий газ етказиб берувчи бош иншоотда, газ қазиб олинаётган барча қудуқларда иш тобора қизитилмоқда. Оловкорлар газ қазиб чиқариш иншоотларига табиий офат етказган шикастни тузатиш йўлида мардонавор меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги кунда 200 дан зиёд газ қудуғи қайта тикланди ва ремонт қилиниб, ишга туширилди. Қолган 30 га яқин қудуқда ҳам қайта тиклаш ишлари ниҳоясига етказилмоқда. «Зангори олов» дарёси оқими сира тўхтамаяпти.

— Мамлакатимиздаги тармоқ корхоналари коллективларининг бераётган беминнат ёрдами ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўляпти, — дейди «Газлинефтгаздобыча» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи А. Сайфуллаев. — СССР Газ саноати ва СССР Газ саноати корхоналарини қуриш министрликлари мутахассислари қўлни қўлга бериб ҳамкорликда ишлашаётир. Шу кунларда 600 га яқин монтажчи, энергетик, асбобчи, созловчи ва бошқа касб эгалари ягона мақсад билан ишламоқдалар. Айниқса биз москвалик, краснодарлик, брянсклик ҳамкасбларимиздан чексиз миннатдормиз. Уларнинг жасоратли меҳнати ва кўмаги билан Газлидан мамлакатимизнинг марказий районларига газ етказиб турилди.

Ҳаво флоти, темир йўл, автомобиль магистраллари орқали Газли томон қурилиш материаллари ва бошқа халқ хўжалик юклари ортилган транспорт колонналари бетўхтов келаётир. Натижада Газли шаҳрини ва газ қазиб чиқариш саноат иншоотларини тезкорлик билан қайта тиклаш ишлари муваффақиятли амалга оширилмоқда.

САФАРБАРЛИК

Газлида рўй берган ер силкиниши Когон районига ва шаҳрига ҳам анча зарар етказди. Бир қатор уй-жой бинолари, мактаб ва мактабгача тарбия муассасалари, саноат корхоналари қаттиқ шикастланди. Зилзила оқибатларини тугатиш бўйича район штабининг маълумотларига қараганда район ва шаҳар бўйича 153 та хўжалик биноси, 4 та мактаб, 4 та болалар боғчаси, уй-жой кварталлари зарар кўрган. Янгиҳаёт посёлкаси ва шаҳардаги микрорайонларда уй-жойи шикастланган ўнлаб оилалар палатка ва вагон уйларга кўчирилди. Ленин номли, Будённий номли, Киров номли ва бошқа мактабларнинг ўқувчилари хавфсиз жойларга кўчирилиб, уларнинг билим олишлари учун нормал шароитлар яратилди. Аҳолига савдо, медицина ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш мақсадида 25 та кўчма медпункт, 10 та автолавка, кўплаб маиший хизмат устахоналари ташкил қилинди.

— Район партия комитети, халқ депутатлари район ва шаҳар Советлари ижроия комитетлари зилзила оқибатларини тезкорлик билан бартараф этиш тадбирларини белгилаб, амалга оширяпти, — дейди Когон район партия комитетининг биринчи секретари, зилзила оқибатларини тугатиш район штабининг бошлиғи Тельман Бақоев. — Шунга кўра ҳозирги кунларда бешинчи механизациялашган кўчма колонна, 13-ремонт қурилиш участкаси ва бошқа қурилиш ташкилотларидан кўплаб бунёдкорлар, монтажчилар, электриклар, пайвандловчилар шикастланган биноларни ремонт қилиш, қайта тиклаш ишларини қизитиб юбордилар. Партия ва ҳукуматимиз мамлакатимиздаги қардош республикалар меҳнаткашларининг шундай оғир кунларда областимизга беминнат ёрдам кўрсатаётганликлари туфайли меҳнаткашларимиз бардамлик, кўтаринки руҳ билан ишламоқдалар. Қоровулбозор массивидаги Ульянов номли, «Целинник» совхозларида беда, маккажўхори экиш жадал суръатлар билан олиб бориляпти. Бу хўжаликларда бугун, эрта чигит экиш бошлаб юборилади. Шунингдек, «Когон», «Бухоро» совхозлари, Калинин номли, «Коммунизм» колхозларининг деҳқонлари ҳам маккажўхори экишга киришдилар. Барча жойда бунёдкорлик ишлари авж олдириб юборилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратларда: 1. Газли ёшлари. 2. Газлидаги бош газ компрессор иншоотининг электр пайвандчиси Ш. Русаков, компрессор станцияси ва Бухоро — Урал газопроводи бўйича газ жўнатиш бўлими бошлиғи А. Иванов, «Средазнефтегазмонтаж» тresти 9-қурилиш бошқармаси прорабн Р. Баширов, бригада бошлиғи Р. Зокировлар навбатдаги ишларни муҳокама қилишяпти. 3. Ромитан районидаги Свердлов номли колхоз бадиий ҳаваскорлар ансамбли қатнашчилари Газли аҳолисига концерт беришмоқда.

В. Молгачев фотолари.

ЯНГИЛИКЛАР

ИЖОДИЙ ҲИСОБОТ

● Андижон шаҳрида телетомошабинлар ва радио тингловчиларнинг конференцияси бўлиб ўтди. Ўзбекистон телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг раиси У. Иброҳимов доклад қилди.

Андижон бадиий буюмлар фабрикаси партия комитетининг секретари Р. Зокирова, Ленин район агросаноат бирлашмаси Советининг раиси М. Мамасиддиқов, Андижон районидаги «Москва» совхозининг директори А. Йўлдошев ва бошқа ўртоқлар КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорларини амалга оширишда республика телевидениеси ва радиоси ижодий коллективларининг хизматларини муносиб баҳоладилар. Айни пайтда телевидение ва радионинг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги фаолиятини янада яхшилаш юзасидан бир қатор таклифларни ўртага қўйдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

«ҚИРҚҚИЗ» БЕЛОРУССИЯДА

▲ Ансамбль Қорақалпоғистон АССРдан ташқари қардош областлар ва республикада ҳам донг таратган.

Яқинда ансамбль Белоруссия ССРга гастролга жўнаб кетди. Унинг составида автоном республикада хизмат кўрсатган артист Ў. Темирхонов, автоном республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати З. Хўжаназарова ва З. Камолова, Д. Мамбетмуродов каби таниқли санъаткорлар бор. Ансамбль бир ярим ой давомида Белоруссия ССР шаҳар ва районлари, колхоз ва совхозлари меҳнаткашлари ҳузурида бўлиб, Ватан, партия, дўстлик, меҳнатни шарафловчи қўшиқлардан тузилган программада концерт беради.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ДИЛЛАРНИ ХУШНУД ЭТИБ

● Наманган область Норин район маданият уйи қошида ташкил этилган дорбозлар группаси ўзининг қизиқарли дор ўйинлари билан томошабинлар эътиборини қозонмоқда.

К. Жўраев раҳбарлигидаги дорбозлар группаси шу кунларда район хўжаликларида, шунингдек, Учқўрғон, Избоскан, Балиқчи районлари меҳнаткашлари ҳузурида ҳам бўлиб, маҳоратини намойиш этди. Комилжон Жўраев ва унинг саккиз ёшли қизи Санобарнинг баланд дор устида дадиллик билан ҳаракат қилишлари томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди. Дорбозлардан Назиржон Жўраев, Сотволди Умаровларнинг чиқишлари ҳам қизғин кутиб олинмоқда.

В. УСМОНОВ.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ

ФИГУРАЛИ УЧИШ БЎЙИЧА СССР ЧЕМПИОНАТИ · ТОШКЕНТ-1984 ·

МАЙДОН УЗРА НАФОСАТ

БУГУН ТОШКЕНТДАГИ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ САРОЙИДА ФИГУРАЛИ УЧИШ БЎЙИЧА МАМЛАКАТ ЧЕМПИОНАТИ БАЙРОҒИ КЎТАРИЛАДИ

Республика пойтахтининг йирик спорт масканларидан бири — «Юбилей» спорт саройи яна гавжумлашадиган бўлди. Бу ерда яқингинада мухлислар чарм қўлқоп усталари қизғин ва шиддатли баҳсларининг шоҳиди бўлишган эди. Энди мамлакатимизнинг фигурали учиш усталари муз майдони узра ажиб нафосат кўрсатиш учун ташриф буюрдилар. Тошкентда спортнинг севимли тури бўйича мамлакат чемпионатининг ўтказилиши муносабати билан «Совет Ўзбекистони» мухбири фигурали учишга ихтисослаштирилган олимпиада резервлари республика мактабининг директори Г. ЖОРЖОЛАДЗЕ билан учрашиб, унга бир неча саволлар билан мурожаат этди.

— Ўзига хос нафосат байрамини пахтакор ўлка пойтахтида ўтказишга қарор қилинишига сабаб нима? Майдон эгалари йирик мусобақага қандай ҳозирлик кўрдилар?

— Бундан етти-саккиз йил аввал Ватанимиз пойтахтида «Московские новости» газетаси соврини учун анъанавий халқаро мусобақанинг охирида фигурачиларнинг кўргазмали чиқишлари уюштирилган эди. Ўшанда мактабимизнинг илк қалдирғочлари, спорт мастерлигига номзод талабларини эндигина бажарган тошкентлик Галина Грибанова билан Игорь Гилин жуфт бўлиб муз майдонига тушганда кўпчилик таажжубланганди. Айниқса, чет эллик журналистлар атлас кўйлакли қизнинг ҳаракатларини кўриб, «наҳотки серқуёш ўлкада барпо этилган фигурали учиш мактаби самара берса», деб ҳайратланган эдилар. Зеро, мактабимизда ташкилий ишларни дўстларимиз кўмагида амалга ошириб, муваффақиятларга эриша бошладик. Ана шу икки фигурачимизнинг спорт мастери унвонига сазовор бўлиб, Иттифоқ ва халқаро мусобақаларда иштирок эта бошлагани дилларда эзгулик уйғотди.

Бизда ўзига хос иш тақсимоти мавжуд. Чунончи, спорт жуфтлиги бўйича фигурачиларга республикада хизмат кўрсатган тренер В. Попов раҳбар бўлса, якка баҳс иштирокчиларига катта тренер В. Цай устозлик қилмоқда. Тренерлардан Е. Рохин эса спорт рақси бўйича фигурачиларнинг маҳоратини оширишда ғайрат кўрсатмоқда. А. Голубков катта хореографимиздир. Кейинги пайтлар талабаларимиз Тошкент жисмоний тарбия институтида билимларини оширган ҳолда қадрдон мактабда тренерликни машқ қилмоқдалар. Биз 15 нафар спорт мастери ва кўплаб мастерлика номзодларимиз билан фахрланамиз. Умуман, Тошкентда фигурали учиш усталари тайёрлаш маскани бор деб, эътироф этилаётганидан беҳад мамнунмиз. Фигурачиларимиз биринчи марта ўз майдонларида катта ёшдагилар қатори чемпионлик учун курашадилар.

Мухлисларга яхши таниш Ирина Шишова билан Алексей Сулаймонов спорт жуфтлиги бўйича чемпионатда иштирок этишга пухта ҳозирлик кўришди. Бундан ташқари якка баҳсларга Сергей Попов, Анатолий Басенко ва Александр Волковларни шайладик. Улардан энг кучлиси чемпионатда иштирок этади. Спорт мастери Саодат Нўъмонова ҳам якка баҳс бўйича майдонга тушиб, мухлислар олқишига сазовор бўлишни орзу қилиб турибди. Ўйлаймизки, тошкентлик спортчилар мамлакат чемпионати — ўзига хос маҳорат мактаби синовидан муваффақиятли ўтишга ҳаракат қиладилар.

— Маълумки, чемпионатда моҳир фигурачиларнинг иштирок этиши кўзда тутилмоқда. Хусусан, мухлислар қайси спортчиларнинг нафис ҳаракатларидан завқ оладилар?

— Чемпионат мусобақаларида халқаро классдаги спорт мастерлари, Европа, жаҳон ва Олимпиада ўйинларининг иштирокчилари қатнашадилар. Улар орасида спорт рақси программасини бажариш бўйича назарга тушган москвалик Мария Климова билан Сергей Пономаренко ҳам бор. Спорт жуфтлиги бўйича ленинградлик Лариса Слезнова билан Олег Макаровлар маҳорат кўрсатадилар. Таниқли фигурачи Ирина Родниnaнинг шогирдлари Вероника Першина билан Марат Акбаровлар ҳам тошкентлик мухлисларни ром этадилар деб ўйлаймиз.

— Майдон узра нафосат кўрсатишда спортчининг қандай ҳаракатлари кўпроқ эътиборга олинади?

— Муз майдонида эркин ва гўзал ҳаракатларни бажариш тинимсиз машқларнинг самарасидир. Мухлисларга гўзал бўлиб кўринган баъзи ҳаракатлар ҳакамларга маъқул келмаслиги табиий. Боиси, судьялар спортчи ҳаракатининг етти жиҳати бўйича баҳолайдилар. Бунда асосан чарх уриб айланиш, айланиб туриб сакраш кабилар очкога лойиқ кўрилади. Мусобақаларга челябинсклик халқаро тоифадаги судья Павел Романовский бошчилик қилади. Ҳакамлар орасида тошкентлик Владимир Цай билан Евгений Рохинлар ҳам бор. 45 нафар судья, юзга яқин спортчини кутиб олиш, маданий-маиший хизмат кўрсатиш борасида ташкилий-тадбирий ишлар амалга оширилди. Бир сўз билан айтганда фигурачиларнинг майдон узра товусдек товланиб, оққушдек «сузиш»лари учун барча имкониятлар яратилган.

Ҳ. НОСИРОВ.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

БИЛАСИЗМИ...

Ер юзидаги ўсимликлар дунёси бир йилда Куйбишев ГЭСи сингари ГЭСлардан салкам 200 мингтаси қувватига тенг миқдорда қуёш энергиясини тўплаб, 200 миллиард тоннага яқин органик моддалар ишлаб чиқаради.

●

Павлония энг тез ўсадиган дарахт. Унинг кўчатлари бир мавсумда 7 метр баландликкача ўса олади.

●

Қадимги римликлар лимонни заҳарли мева ҳисоблаб, ундан фақат куяга қарши дори сифатида фойдаланишган.

●

Жанубий Америкада селагинелла деган ажойиб бир ўсимлик бор. Қурғоқчилик бўлиши билан бу ўсимлик илдизларини ердан йиғиштириб ғужанак бўлиб олади-да, шамол эсган томонга юмалаб кетаверади. Нам тупроққа етиб келгач, у илдизларини ерга юбориб, яна ўсимликка айланади. Мабодо, янги жойда ҳам қурғоқчилик содир бўлса, селагинелла тағин «саёҳат»га отланиб қолади.

●

Қўзиқорин минерал моддалари жиҳатидан меваларга тенгдир. Фосфор моддаси жиҳатидан эса баъзи турдаги ҳайвонлар, масалан, балиқ маҳсулотларига яқинлашиб қолади.

●

Мексика ва Калифорнияда кактусларнинг бир тури ажойиб тўр ишлаб чиқара олади. Маҳаллий аҳоли кактус баргидан «гўшт» қисмини олиб ташлаб, уни ювиб ва қуритиб, ҳосил бўлган скелет қисми, яъни жимжимадор тўрни ёқа, енг ва шарфга ишлатадилар. Табиат яратган бу тўр жуда ҳам пишиқдир. Уни ҳатто сувда ҳам ювиш мумкин.

●

Бир кубометр қарағай ёғочидан 170 килограмм сунъий жун олиш мумкин. Шунча миқдордаги жун 600 та костюм тикишга етади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

А. Н. ОСТРОВСКИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕАТР ВА РАССОМЛИК САНЪАТИ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра профессорлари: вокаль (3 ўрин);
кафедра доценти: вокал;
кафедра ўқитувчилари: живопись: фалсафа, саҳна нутқи, тиллар ва адабиёт (2), қўғирчоқ театри артисти, музика назарияси ва тарихи (2), анъанавий ва якка ашула ижроси (2), монументаль-декоратив санъат, драма театри ва кино артисти маҳорати (2), музикали театр артисти маҳорати (2), саҳна ҳаракати, режиссура, архитектура-декоратив пластика ва бадиий керамика, вокал, театр ва кино-декорация живописи.
Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Г. Лопатин кўчаси, 77-уй.

●

САНОАТ КОРХОНАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
ТОШКЕНТ ШАҲРИДА РЕСПУБЛИКА МОДАЛАР УЙИДА 17—27 АПРЕЛЬ КУНЛАРИ
1985 йил учун Савдо ташкилотларига маданий-маиший ва хўжалик моллари ҳамда галантерея буюмлари улгуржи савдоси бўйича
РЕСПУБЛИКА ЯРМАРКАСИ ЎТКАЗИЛАДИ
Ярмарка қатнашчилари 16 апрелдан келадилар.
Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги.

●

Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлиги
ТОШКЕНТ АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ВА ЙЎЛЛАРИ ИНСТИТУТИ
1984 йил учун ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда ўқиш учун қуйидаги ихтисослар бўйича
АСПИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
иссиқлик двигателлари; йўл, темир йўл ва қурилиш машиналари; автомобиль йўллари ва автомобиль транспорти; экономика, халқ хўжалигини бошқариш ва планлаштиришни ташкил этиш.
Аспирантурага қабул қилиш икки даврада — май ва ноябрда ўтказилади.
Ҳужжатлар 1984 йил 1 октябргача қабул қилинади.
Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, ГСП, К. Маркс кўчаси, 32-уй, 61-хона, аспирантура бўлими. Телефон: 32-78-52.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 4/IV да Бир актли балетлар кечаси, 5/IV да Пиковая дама, 6/IV да Оққуш кўли.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг Ўрта Осиё Ипакчилик илмий-тадқиқот институти коллективи катта илмий ходим, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати М. Жўраевга онаси
Фотима
ЙЎЛДОШЕВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Республика «Гастроном» конторасн раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари Самарқанд шаҳридаги 9-магазин директори О. Ҳ. Мирмуҳамедовага ўғли
Эркинжон
ОРЗУЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Буратино кўргазмаси. 10.10 — Қўрда пиширилган картошка байрами. Бадиий фильм. 11.35 — Телефильм. 11.55 — Концерт. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Операдан парчалар. 16.25 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.55 — Илмий-оммабоп фильм. 17.15 —...16 ёшгача ва ундан катталар. 18.00 — Концерт. 18.20 — ВХР телевидениесининг программаси. 19.05 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Спорт ҳафталиги. 20.00 — Хонадонингиздаги гуллар. 20.15 — Анна Каренина. Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Йил бўйи ҳосил олинади. 22.30 — Хоккей. ЦСКА — Химик. Танаффусда — Агар соғлом бўлай десанг.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 12.05 — Оила ва мактаб. 13.40 — Мариэтта Шагинян. 2-фильм. 14.30 — Клод Дебюсси. 15.15 — Космик аср. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Телефильм. 19.00 — Коллектив нимага қодир. 2-кўрсатув. 19.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.45 — Илмий-оммабоп фильм. 20.55 — Дунё ва ёшлар. 21.30 — Время. 22.05 — Катта танаффус. Бадиий фильм. 3-серия. 23.10 — Хатларингиз асосида. Музикали кўрсатув.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Мультфильм. 11.30 — Ўқув программаси. 12.00 — Сўз кетидан сўз келар. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильм. 18.30 — Тенгдошларинг ижоди. 19.00 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оперетта таклиф этади. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дирижёр ҳикоя қилади. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап. 22.20 — Бир актёр театри. 23.15 — Муз устида нафосат байрами. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.20 — МОСКВА-II. 18.10 — Ўқитувчи экрани. 18.40 — Кўр музикачи. Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Яхши кайфият хизмати. 20.50 — Хайр, эчки ва велосипед. Бадиий фильм. 21.30 — МОСКВА-II.

5 АПРЕЛЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Мактаб ўқувчиларининг Д. С. Лихачёв билан учрашуви. 10.25 — Анна Каренина. Бадиий фильм. 1-серия. 11.40 — С. Прокофьев Александр Невский. Кантата. 12.25 — Телефильм. 12.55 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Телефильмлар. 16.10 — Концерт. 16.45 — Олтин шайба клубининг соврини учун. 17.30 — Фильм-концерт. 18.00 — Шахмат мактаби. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.55 — Ишчилар ва одамлар. 20.25 — Анна Каренина. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Ёзувчи ва ҳаёт. 23.00 — Дунё воқеалари. 23.15 — Концертино қадимий куйлар ансамбли чалади.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 11.05 — Сиз яратган боғ. 12.05 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади? 14.10 — М. Стельмах. Асарлари саҳифаларида. 14.55 — Ўз соясидан ҳам тезроқ. Бадиий фильм. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.20 — Коллектив нимага қодир. 3-кўрсатув. 20.00 — Жаҳон халқларининг ижоди. 20.45 — Автомобиль ва автоҳаваскор. 21.00 — Роман триоси иштирокида музикали кўрсатув. 21.30 — Время. 22.05 — Катта танаффус. Бадиий фильм. 4-серия. 23.10 — Хоккей. Торпедо — Спартак.

ТОШКЕНТ-I. 11.00 — Ахборот. 11.20 — Мўъжизалар оламига саёҳат. 12.10 — Телефильм. 12.30 — Ўқув программаси. 13.00 — Бир актёр театри. 13.55 ва 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Мультфильмлар. 18.40 — Сўз кетидан сўз келар. 19.05 — Авлодлар театри. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Партия турмуши. 20.15 — Экиш мавсуми кундалиги. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. 23.20 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 24.00 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 16.30 — МОСКВА-II. 18.15 — Ёшлик. 18.45 — Реклама. 18.55 — Бу шунчаки оддий иш эмас. Бадиий фильм. 20.00 — Тошкент янгиликлари. 20.20 — Кинопрограмма. 21.30 — МОСКВА-II.

РАДИО

4 АПРЕЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёш ижрочилар концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — Иқтисодий билимлар радиоуниверситети. 11.25 — Э. Мирқосимова чалади. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун эшиттириш. 19.25 — Музикали танаффус. 20.50 — Шеърият кечаси. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Талабаларга биноан концерт.

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000, Тошкент-П.
Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16. 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР